

Vjerujemo u potencijal ovog regiona

Godišnji izvještaj za 2021. godinu

Sadržaj

Opšti podaci o Banci na dan 31.12.2021.	4	Kapital i adekvatnost kapitala	25
Izjava Upravnog odbora NLB Banke AD Podgorica	6	Likvidnosna pozicija	25
Organizaciona šema Banke na dan 31.12.2021.	7	Poslovne jedinice	27
Ključni događaji	6	Planirani budući razvoj.	27
Ključna dešavanja 2021. godine	9	Upravljanje rizicima.	28
Makoeekonomski indikatori	11	Ciljevi i metode upravljanja rizicima.	28
Bankarski sektor	12	Izloženost rizicima	29
Regulatorno okruženje	13	Politike upravljanja rizicima.	29
Opis poslovne aktivnosti	14	Sistem internih kontrola.	30
Poslovanje Banke	15	Aktivnosti razvoja	31
Integracija NLB Banke AD Podgorica i		Upravljanje kadrovima	33
Komerijalne banke AD Podgorica	15	Prikaz pravila korporativnog upravljanja	35
Pozicija na tržištu	15	Organi upravljanja	37
Analiza finansijskog rezultata	17	Ostalo	39
Analiza bilansa stanja	21	Socijalna i kadrovska pitanja	39
		Društveno odgovorna uloga Banke	39
		Sprečavanje mita i korupcije	41

Format izvještaja

Godišnji izvještaj o poslovanju NLB Banke AD Podgorica (u daljem tekstu: Banka) sačinjen je shodno odredbama Odluke o izvještajima koji se dostavljaju Centralnoj banci Crne Gore (Službeni list Crne Gore, broj 128/20). Uvažavajući sadržinu propisanu članom 6, daje cjelovitu prezentaciju poslovanja Banke, od prikaza poslovnih aktivnosti i organizacije, načina upravljanja rizicima do osvrta na budući planirani investicioni razvoj.

Unaprijed izjavljeno

Prezentovani podaci i informacije u Izvještaju za 2021. godinu bazirani su na konačnim knjigovodstvenim podacima, uvažavajući i podatke iz dodatnih evidencija u Banci, u poređenju sa stanjem na kraju i za 2020. godinu.

- Izjava Upravnog odbora
- Ključni događaji
- Makoeekonomski indikatori
- Regulatorno okruženje
- Upravljanje rizicima
- Aktivnosti razvoja
- Organi upravljanja

NLB d.d.

NLB Banka Banja Luka

NLB Banka Beograd

Komercijalna Banka Beograd

NLB Banka Sarajevo

NLB Banka Podgorica

NLB Banka Prishtina

NLB Banka Skopje

Mi smo – tamo gdje ste i vi.

Naš dom je ovdje.

Ovdje su naše porodice, prijatelji, kolege, naši omiljeni sportisti, naše komšije, oni koji znaju kakvu kafu volimo... Sve ovo je naš dom u koji vjerujemo svim srcem.

Mi smo tu gdje i vi, mi prepoznavamo potencijal i razumijemo vašu posvećenost – čak i kada niko drugi ne razumije. Tamo gdje drugi vide obično mjesto na mapi, mi vidimo region pun prilika.

I vjerujemo da zaslužujete svaku od njih.

Opšti podaci o Banci na dan 31.12.2021.

Naziv	NLB Banka a.d. Podgorica
Sjedište i adresa	Bulevar Stanka Dragojevića br. 46, 81000 Podgorica
PIB	02011395
Djelatnost	Ostalo monetarno posredovanje
Broj zaposlenih	367
Broj akcionara	198
Vrijednost osnovnog kapitala	26.648.331,98 EUR
Broj akcija	15.347.266
Nominalna vrijednost akcije	1,73635695 EUR

	Vlasnici sa najvećim učešćem	% vlasništva
1.	NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d.	75,902%
2.	KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD	23,969%
3.	JP “ STAMBENO - KOMUNALNO PREDUZEĆE “	0,013%
4.	“MEGATREND CO” sa p.o. Preduz. za intel. Usluge	0,007%
5.	GIP “ RADNIK “ DD. BIJELO POLJE	0,004%
6.	SO “ BUDVA “ BUDVA	0,004%
7.	OG DI “VUKMAN KRUSČIĆ” - MOJKOVAC	0,004%
8.	OPŠTINSKI FOND ZAJEDNIČKIH REZERVI ULCINJ	0,003%
9.	INEX “ ZLATNA OBALA “ - PJ SUTOMORE	0,003%
10.	JZU. OPŠTA BOLNICA “ BLAŽO ORLANDIĆ “ BAR.	0,003%

Odbor direktora
Archibald Kremser, predsjednik
Marjana Usenik, zamjenica predsjednika
Lotti Natalija Zupančič, član
Martin Leberle, član
Igor Macura, član
Sonja Šmuc, član
Uroš Jerovšek, član

Odbor za reviziju
Tatjana Jamnik Skubic, predsjednica (od 1.1. do 16.4.2021., a zatim od 15.11. do 31.12.2021.)
Polona Kurtevska, zamjenica predsjednice
Andreja Golubić, član (predsjednica od 16.4. do 15.11.2021.)
Uroš Jerovšek, član (od 16.4.2021. do 15.11.2021.)

Uprava
Martin Leberle, Glavni izvršni direktor
Marko Popović, izvršni direktor
Dino Redžepagić, izvršni direktor
Lana Đurasović, izvršni direktor (od 12.4. do 31.12.2021.)

Revizor
Ernst & Young Montenegro d.o.o.

- Izjava Upravnog odbora
- Ključni događaji
- Makoeekonomski indikatori
- Regulatorno okruženje
- Upravljanje rizicima
- Aktivnosti razvoja
- Organi upravljanja

Dražen Vujošević
Član upravnog odbora

Martin Leberle
Predsjednik Upravnog odbora

Dino Redžepagić
Član upravnog odbora

Izjava Upravnog odbora NLB Banke AD Podgorica

U godini za nama uspjeli smo da ostvarimo više od zacrtanih ciljeva, uz poboljšanje performansi u svim segmentima poslovanja, što je posljedično dovelo do rekordne neto dobiti NLB Banke AD Podgorica.

Posebno je ohrabrujuća činjenica da ovakav rezultat dolazi nakon godine koju je obilježila zdravstvena kriza i evidentno usporavanje privredne aktivnosti, ali i u godini u kojoj je značajan broj zaposlenih, uporedo sa tekućim aktivnostima, bio angažovan na zadacima spajanja sa Komercijalnom bankom AD Podgorica, kao i na prilagođavanju internih procesa i procedura za početak primjene novog zakonskog okvira u kojem će poslovati kreditne institucije u Crnoj Gori, sa ciljem približavanja standardima poslovanja u Evropskoj Uniji.

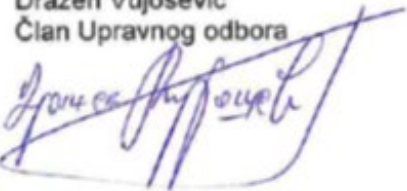
Dobri pokazatelji poslovanja dolaze kao logičan slijed našeg posvećenog rada sa klijentima i želje da gradimo dugoročna partnerstva nudeći odgovorno finansijsko savjetovanje. U prilog tome ide i podatak o broju i sumi restrukturiranih kredita, kao odgovor na Odluku regulatora i potencijalnu krizu likvidnosti klijenata koju je pokrenula pandemija.

Ne opiremo se promjenama u želji da budemo bolji, dostupniji, promoviramo postojeće i razvijamo nove digitalne kanale, edukujemo naše klijente, predlažući zdrave finansijske izbore, poput online prodaje polisa osiguranja.

Integracijom sa Komercijalnom bankom, postali smo druga banka na tržištu po veličini ukupne aktive, a uvjereni smo da nas tek očekuju pravi rezultati sinergije dva udružena tima.

Nastavićemo da gradimo kolektiv zadovoljnih uposlenika i da dajemo puni doprinos kvalitetu života lokalne zajednice čije potrebe osluškujemo i spremno odgovamo na njih kroz naše društveno odgovorne aktivnosti, po kojima smo prepoznati u društvu.

Dražen Vujošević
Član Upravnog odbora

Dino Redžepagić
Član Upravnog odbora

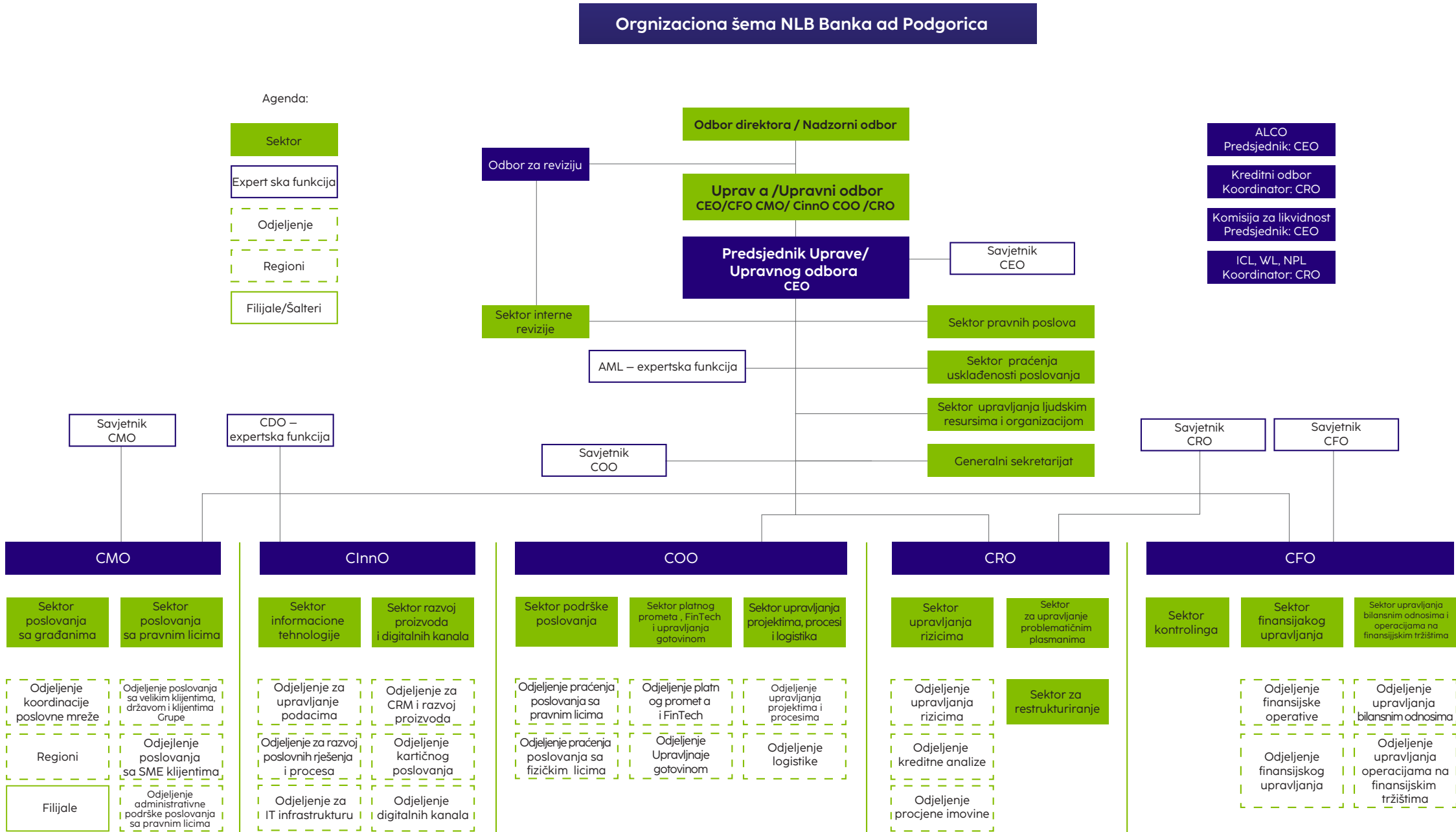
Martin Leberle
Predsjednik Upravnog odbora

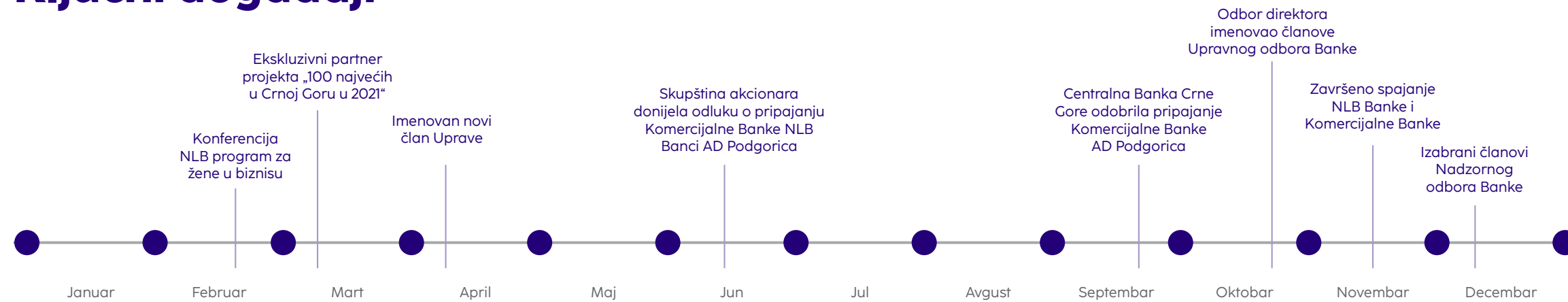
Izjava Upravnog odbora
Ključni događaji
Makoeekonomski indikatori
Regulatorno okruženje
Upravljanje rizicima
Aktivnosti razvoja
Organi upravljanja

Organizaciona šema Banke na dan 31.12.2021.

Izjava Upravnog odbora
Ključni događaji
Makroekonomski indikatori
Regulatorno okruženje
Upravljanje rizicima
Aktivnosti razvoja
Organi upravljanja

Ključni događaji

Februar

Organizovana online konferencija „NLB Program podrške za žene u biznisu“, uz učešće više od 150 žena, na kojoj su predstavljene povoljnosti programa koji Banka sprovodi u saradnji sa EBRD-em.

Mart

NLB Banka je podržala projekat „100 najvećih u Crnoj Gori 2021“ koji ima za cilj da doprinese razvoju i jačanju pozitivne poslovne klime kroz promociju dobrih poslovnih praksi, najvećih i najprofitabilnijih kompanija, kao i najvećih poslodavaca u Crnoj Gori.

April

Centralna Banka Crne Gore dala saglasnost za postavljanje Lane Đurasović na poziciju izvršne direktorice u NLB Banci, na osnovu odluke Odbora direktora NLB Banke o njenom imenovanju za člana Uprave Banke odgovorne za poslove u dijelu finansija i finansijskih tržišta (CFO), na mandat od četiri godine.

Jun

Skupština akcionara je na redovnoj sjednici održanoj 10. juna 2021. godine usvojila Odluku o spajanju putem pripajanja Komercijalne Banke AD Podgorica NLB Banci.

Septembar

Centralna Banka Crne Gore odobrila je NLB Banci pripajanje Komercijalne banke AD Podgorica, shodno zahtjevu za davanje odobrenja za pripajanje podnijetog u junu 2021.

Oktobar

Skupština akcionara je na vanrednoj sjednici održanoj 11. oktobra 2021. godine usvojila Odluku o usvajanju ugovora o spajanju putem pripajanja Komercijalne Banke AD Podgorica NLB Banci. Odbor direktora je na vanrednoj sjednici održanoj 22. oktobra 2021. godine donio odluku o imenovanju članova Upravnog odbora Banke, sa četvorogodišnjim mandatom, u sastavu: Martin Leberle, predsjednik, Dražen Vujošević, član i Dino Redžepagić, član.

Novembar

NLB Banka i Komercijalna banka AD Podgorica su uspješno operativno spojene 11. novembra.

Decembar

Skupština akcionara je na vanrednoj sjednici održanoj dana 07. decembra 2021. godine donijela Odluku o izboru članova Nadzornog odbora, sa mandatom od 4 godine, počev od 01. januara 2022. godine, u sljedećem sastavu: Arčibald Kremser, predsjednik; Marjana Usenik, zamjenica predsjednika; Uroš Jerovšek, član; Liliana Lapadatoni-Huluta, nezavisni član i Mijat Jocović, nezavisni član.

Izjava Upravnog odbora
Ključni događaji
Makoeekonomski indikatori
Regulatorno okruženje
Upravljanje rizicima
Aktivnosti razvoja
Organi upravljanja

Ključna dešavanja 2021. godine

Izjava Upravnog odbora
Ključni događaji
Makoeкономski indikatori
Regulatorno okruženje
Upravljanje rizicima
Aktivnosti razvoja
Organi upravljanja

Finansijski pokazatelji

Godina rekordne neto dobiti, uz poboljšanje performansi u svim segmentima poslovanja, nakon godine koju je obilježila zdravstvena kriza i posljedično, značajno usporavanje privredne aktivnosti.

Nekamatni prihodi bilježe snažan oporavak, uzrokovan dobrom turističkom sezonom. Neto naknade i provizije porasle su 35% u odnosu na prethodnu godinu.

Rezultat prije rezervacija bilježi rast od 7% u odnosu na prethodnu godinu, uprkos značajnom rastu operativnih troškova, koji je uzrokovan integracijom sa Komercijalnom bankom.

Poslovna aktivnost i projekti

Godinu su obilježile brojne kampanje i inovacije u cilju poboljšanja ponude, kako u segmentu fizičkih, tako i u segmentu pravnih lica. Novi realizovani krediti stanovništvu bilježe rast od 44% u odnosu na prethodnu godinu, dok je kod pravnih lica zabilježen rast od 8%.

Pored uspješno okončanog projekta integracije sa Komercijalnom bankom, Banka je uspješno okončala i projekat AQR, bez materijalnog uticaja na pokazatelje poslovanja.

Kvalitet portfelja

Visok udio izloženosti prema stanovništvu u strukturi kreditnog portfolija pozitivno doprinosi diversifikaciji i kvalitetu kreditnog portfolija.

Povoljnija tržišna situacija u odnosu na prethodnu godinu (uticaj epidemije COVID-a) odrazila se na stabilnost kvaliteta portfolija, prije svega u segmentu stanovništva, što je uticalo na povoljan trošak rizika u 2021. godini.

Na povećanje učešća portfolija NPE (nekvalitetna izloženost) do nivoa 5,5% primarno je uticalo preuzimanje portfolija Komercijalne banke, uz jasnu strategiju smanjenja u narednom periodu.

Banka ima proaktivni pristup naplati nekvalitetnih kredita i preduzima druge mjere predostrožnosti za smanjenje potencijalnih budućih gubitaka.

Kapital i likvidnost

Koeficijent solventnosti na kraju 2021. godine iznosi 16,3% i značajno je iznad regulatornog minimuma (10%). Uprkos činjenici da je 2021. godina bila godina integracije, Banka je uspjela da održi stabilnu kapitalnu poziciju i da je blago ojača u odnosu na 2020. Obezbijeđeni su svi preduslovi za implementaciju nove regulative, koja je stupila na snagu 1.1.2022. godine i koja uvodi Bazel 3 standarde u lokalno zakonodavstvo.

Depoziti nebanaka na nivou bankarskog sektora bilježe rast od 24%, uz značajno smanjenje LTD-a (2020: 83% 30.9.2021: 71%), uzrokujući višak likvidnih sredstava u sistemu. Sa druge strane, ovaj pokazatelj je u Banci bio stabilniji i smanjio se sa 85% na 80%.

Banka je u svakom momentu aktivno upravljala likvidnim sredstvima, održavajući adekvatan nivo, dok je višak likvidnosti usmjeren u kupovinu hartija od vrijednosti.

Odgovor na Covid 19 pandemiju

Prilagođavanje procesa u Banci je nastavljeno, kako bi osigurali veću dostupnost usluga klijentima kroz korišćenje postojećih i razvoj novih digitalnih kanala, kroz jednostavnije apliciranje za kredit putem Vibera i web sajta, širenje mreže trgovaca u čijim maloprodajnim objektima odobravamo Kredit na licu mjesta, ali i uvođenje online prodaje polisa osiguranja i Viber bot platforme.

U skladu sa Odlukom regulatora o zaštiti finansijskog sistema od negativnih efekata COVID-19 na finansijski sistem, Banka je tokom godine pružila klijentima podršku kroz 23,4 miliona eura restrukturiranih kredita.

Krizna grupa za Covid-19 je nastavila rad i u 2021. godini. Banka je propisivala mjere u skladu sa mjerama koje je izdavallo Ministarstvo zdravlja. Rad je organizovan u 2 tima, kako bi se omogućio kontinuitet poslovanja.

Strategija i perspektiva

Integracijom sa Komercijalnom bankom, Banka je osnažila svoj udio na tržištu, pozicionirajući se kao banka broj 2 po veličini ukupne aktive.

U narednom periodu očekuje se i puna realizacija sinergetskih efekata integracije.

Stabilan rast prihoda, uz održiv nivo troškova će biti u fokusu.

Banka će se i u budućnosti starati da doprinese poboljšanju kvaliteta života regionu u kome posluje.

Kao dio NLB Grupe, posvećeni smo ispunjavanju potreba naših stakeholdera i održivom poslovanju.

Mi smo vaši lojalni partneri.

Mostove su gradili pradjedovi.
Fabrike djedovi.
Internet su gradili očevi.
A vi gradite našu budućnost.

Novi graditelji budućnosti vođeni su istim preduzetničkim duhom koji je ovdje prisutan decenijama. Vi sigurno nećete samo sjedjeti i čekati da stignu bolja vremena, umjesto toga, stvorićete ih sami. Mi smo na vašoj strani, pratimo trendove, razvijamo nova rješenja koja će vas inspirisati i ohrabriti da napravite promjenu. Na isti način na koji smo motivisali i druge prije vas.

Makoeekonomski indikatori

Septembar 2021.

Rast BDP-a za prvih 9 mjeseci iznosio je 14%.

U Crnoj Gori je ostvaren realni rast BDP-a od 25,8% u trećem kvartalu 2021. u poređenju sa istim periodom 2020. godine. Ovako visokoj stopi rasta najviše je doprinijela uspješna turistička sezona. Broj dolazaka turista u prvih devet mjeseci 2021. godine je, prema preliminarim podacima, bio za 162,9% viši u odnosu na isti period prethodne godine, a broj noćenja za 214,9%. Procijenjeni prihodi od turizma za devet mjeseci 2021. iznose skoro 700 miliona EUR, što predstavlja oko 70% prihoda od turizma iz 2019. godine.

Industrijska proizvodnja je, u prvih devet mjeseci 2021. godine, zabilježila rast od 7% u odnosu na isti period 2020 godine. Promet u trgovini na malo, u trećem kvartalu 2021. godine bio je za 45,1% veći u odnosu na uporedni period 2020. godine.

Tokom 2021. godine se bilježi rast godišnje inflacije, koja je u septembru 2021. godine iznosila 2,9% i posljedica je rasta cijena hrane (4,8%) i energenata (rast kategorije „prevoz“ od 8,9%).

Broj nezaposlenih u septembru 2021. godine je za trećinu veći u odnosu na isti period 2020. godine. Za godinu dana izgubljeno je nešto više od 11.000 radnih mjesta, a trenutni broj nezaposlenih koje je evidentirao Zavod za zapošljavanje Crne Gore je 54.000. Broj nezaposlenih u septembru 2020. godine

iznosio je 43.400, što pokazuje da je nezaposlenost za godinu dana porasla za 27 odsto.

Očekivanja i prognoze za 2021.

Nakon duboke recesije u 2020. godini, crnogorska ekonomija se oporavlja brže nego što se očekivalo, sa projektovanim dvocifrenom stopom rasta za 2021. godinu.

Predlog fiskalne strategije Crne Gore za period 2021-2024. predviđa realni privredni rast od preko 13% u 2021. godini, zasnovan na snažnom oporavku turizma i pratećih djelatnosti i oporavku tražnje uz intenzivniju privatnu potrošnju.

Očekivane procjene rasta BDP-a od strane finansijskih institucija za 2021. godinu su dvocifrene (Svjetska Banka: 10,8%, EBRD: 12,3%) – ako se oporavak nastavi snažno, potpuni oporavak u realnom smislu mogao bi se očekivati u 2022. godini.

Crnogorski parlament usvojio je krajem 2021. budžet za 2022. godinu, kojim je cilj deficit od 275 miliona eura, ili 5,1% projektovanog BDP-a (u poređenju sa 10%/deficit BDP-a u 2020. godini). Javni dug Crne Gore trebalo bi da bude smanjen na ispod 80% BDP-a u 2022. godini (sa 105% u 2020. godini).

Budžet za 2022. godinu uključuje značajno povećanje poreskih priliva uprkos reformi „Evropa sad“ kojom se od 1. januara 2022. povećava neto minimalna plata sa 250 eura na

450 eura, ukidaju doprinosi za zdravstvo, a plate do 700 EUR su oslobođene poreza na dohodak. Iako je reforma zdrava i direktno se bavi sivom ekonomijom, te je izvodljiva u kratkom roku, ostaje upitno hoće li biti održiva na srednji i dugi rok s obzirom na visok iznos javnog duga, uz nestabilan politički ambijent.

Kretanje ključnih makroekonomskih indikatora u Crnoj Gori¹

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
BDP (godišnja stopa rasta %)	4,1	-15,3	12,3	5,8	3,9
Platni bilans (%BDP)	-14,3	-26,0	-17,2	-14,8	-13,5
Javni dug (%BDP)	76,5	105,1	92,3	85,7	81,4
Prosječna inflacija (%)	0,4	-0,3	2,4	3,3	1,8
Stopa nezaposlenosti (%)	15,1	17,9	16,6	15,8	15,0

¹ NLB dd predictions

Bankarski sektor

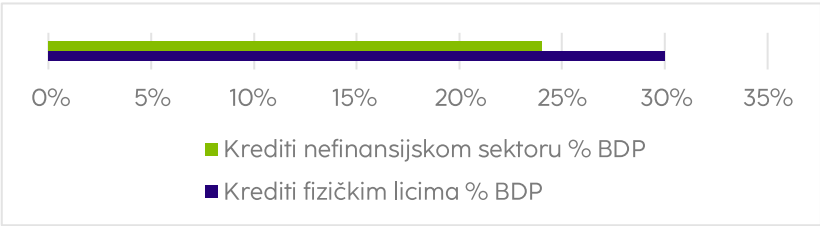
Septembar 2021.

Finansijski sektor je ostao stabilan tokom 2021. godine; Stopa adekvatnosti kapitala u cijelom sistemu je iznad regulatornih zahtjeva i likvidnost je dobra.

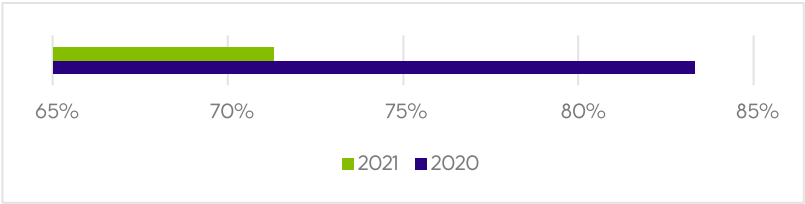
Indikatori poslovanja bankarskog sektora za prvih devet mjeseci 2021. godine ukazuju na rast kapitala i aktive, koja je u septembru 2021. godine dostigla istorijski najviši nivo (5,16 milijardi EUR).

Kreditna aktivnost banaka je bila intenzivna, pa je nivo ukupnih kredita u prvih devet mjeseci 2021. iznosio 3,5 milijardi EUR, što je 9% više u odnosu na septembar 2020. godine. Ukupni novoodobreni krediti na 30.9.2021. godine iznosili su 759,3 miliona EUR, što predstavlja rast od 22,4% u odnosu na isti period 2020. godine. Banke su nastavile da daju snažnu podršku ekonomskom oporavku, što potvrđuje podatak da je u prvih devet mjeseci 2021. odobreno 391,9 miliona novih kredita privredi, što je za 15,9% više nego u istom periodu 2020. godine. Depoziti su na kraju trećeg kvartala 2021. iznosili 3,99 milijardi EUR, što je za 20,9% više u odnosu na septembar 2020. godine.

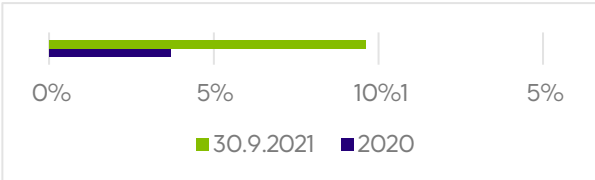
Učešće nekvalitetnih kredita i potraživanja u ukupnim kreditima i potraživanjima, na kraju septembra 2021. godine, iznosilo je 5,62%, što je 0,1 p.p. manje nego na kraju septembra 2020. Nakon primjene rezultata procesa provjere kvaliteta aktive, odnosno AQR-a, nivo NPL-a je povećan za svega 0,03 procentna poena, pa na kraju oktobra 2021. iznosi 5,65%. Koeficijent solventnosti na agregatnom nivou, nakon primjene AQR-a, odnosno na kraju oktobra iznosi 18,13.

Kretanje LTD (kredit / depoziti)

ROE (povrat na kapital) kretanje

Kretanje kredita i depozita bankarskog sistema u Crnoj Gori 2021. (stanje na 31.12.2021.)

	u mil EUR	Δ % YoY
Nefinansijski sektor krediti	1.301	7,2
Fizička lica krediti	1.456	3,2
Nefinansijski sektor depoziti	1.723	24,6
Fizička lica depoziti	2.193	25,3

Kretanje ključnih indikatora bankarskog sistema u Crnoj Gori 2021. (stanje na 30.9.2021.)

Neto kamatna marža		Nekvalitetni krediti		Koeficijent solventnosti	
2020. %	2021. %	%	Δ pp YoY	%	Δ pp YoY
3,7	4,1	5,6	0,02	18,5	-0,8

Regulatorno okruženje

U Crnoj Gori glavne aktivnosti u 2021. godini bile su posvećene implementaciji Zakona o kreditnim institucijama, Zakona o sanaciji kreditnih insitucija, zajedno sa nizom podzakonskih akata za oba zakonska akta. Ne manje značajne bile su aktivnosti na implementaciji podzakonskih akata Zakona o zaštiti depozita, kao i Odluke Centralne banke Crne Gore (dalje: CBCC) o Centralnom registru transakcionih računa.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sanaciji kreditnih institucija iz januara 2021. godine, pomjeren je početak primjene oba zakona za 1. januar 2022. godine, čime je obezbijeđeno potrebno vrijeme za usklađivanje sa zakonskim novinama i podzakonskim aktima Centralne banke Crne Gore donijetih na osnovu njih.

Projekat Implementacija Zakona o kreditnim institucijama je otpočeo 15. februara 2021., sa ciljem blagovremenog usklađivanja poslovanja /podataka Banke sa Zakonom o kreditnim institucijama i podzakonskim aktima Centralne banke Crne Gore. Novi zakon i podzakonski akti primjenjuju se od 1. januara 2022. godine. Pored sveobuhvatnog akcionog plana za Zakon o kreditnim institucijama i svaki podzakonski akt CBCC, poseban plan aktivnosti je pripremljen u skladu sa standardima Grupe.

Centralna banka Crne Gore je u martu 2021. godine, izmijenjenom Odlukom o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti Covid 19 na finansijski sistem, utvrdila mjere koje se odnose na tretman kredita koje su odobrile banke i druge mjere za smanjenje negativnih posljedica uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 na poslovanje banaka i održavanje stabilnosti finansijskog sistema kao cjeline.

Posljednjim izmjenama ključno je sledeće:

- Proširen je spisak ugroženih djelatnosti korisnika kredita koji imaju pravo na moratorijum;
- Omogućeno produženje ročnosti sa 5 godina do maksimalno 10 godina prilikom restrukturiranja kod neobezbijedenih kredita;
- Ukoliko se korisnik ne uklapa u slobodan ostatak zarade prilikom restrukturiranja, Banka je dužna da odobri moratorijum;
- Moguće je predložiti restrukturiranje i ako korisnik nije iz grupe ugroženih djelatnosti pod uslovima detaljnije opisanim u instrukcijama.

Banka je usvojila Instrukcije za novi Moratorijum i COVID restrukturiranje i dostavila ga filijalama.

Centralna banka Crne Gore je u dva navrata, tokom aprila i maja 2021. godine usvojila izmjene i dopune Odluke o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 na finansijski sistem

Izmjene i dopune se odnose na sljedeće:

- Proširene mogućnosti moratorijuma za fizička lica u slučaju prestanka radnog odnosa ili neisplate zarade;
- Produžen rok do 30. juna 2021. godine za mogućnost da ukupna izloženost jednoj osobi ili grupi povezanih strana premašuje propisane granice izloženosti;
- Pored korisnika kredita koji obavljaju djelatnost posebno ugroženu efektima pandemije, pravo na moratorijum omogućen i korisnicima kredita banaka čiji su ukupno ostvareni prihodi u 2020. godini najmanje 50% niži u odnosu na 2019. godinu. Odlukom je definisano što se smatra ukupno ostvarenim prihodom;

- Izmijenjen je Obrazac COV-RM za izveštavanje ka CBCC. Banka je u predviđenom roku uskladila svoje poslovanje sa navedenim izmjenama.

Centralna banka Crne Gore je tokom 2021. godine u dva navrata usvojila Odluku o izmjenama i dopuni Odluke o sadržini Centralnog registra transakcionih računa.

Najvažnije izmjene se odnose na sljedeće:

- Propisana je obaveza unošenja podataka u Centralni registar transakcionih računa o transakcionim računima nerezidenata: pravnih i fizičkih lica, koji mogu biti izvršni dužnici u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje;
- Propisana je sadržina Centralnog registra transakcionih računa;
- Izmjene broja numeričkih oznaka za unos matičnog broja pravnog lica, matičnog broja ili JMB preduzetnika ili JMB fizičkog lica - rezidenta, odnosno identifikacionog broja pravnog lica ili fizičkog lica - nerezidenta (do 20 znakova) i u skladu sa navedenim, izmjene Priloga koji se dostavljaju Centralnoj banci Crne Gore.

Banka je u predviđenom roku uskladila svoje poslovanje sa navedenim izmjenama.

Opis poslovne aktivnosti

NLB Banka AD Podgorica je akcionarsko društvo registrovano za obavljanje bankarskih usluga.

NLB Banka AD Podgorica (u daljem tekstu Banka), osnovana je 1990. godine. Banka je 1995. godine registrovana kao akcionarsko društvo kod Privrednog suda u Podgorici. Tokom 2002. godine, nakon usaglašavanja sa Zakonom o privrednim društvima, izvršen je upis u Centralni registar privrednih subjekata u Podgorici – registarski broj 4-0006161/001.

Banka je kod Komisije za hartije od vrijednosti upisana u Registar emitenata hartija od vrijednosti pod brojem 275 (Rješenje broj 02/3-282/2-02). Banka se kotira na Montenegro berzi, na listi Podsegment slobodnog tržišta akcija.

Shodno Zakonu o bankama, Ugovoru o osnivanju, Statutu i Rješenju Centralne banke Crne Gore, Banka ima odobrenje za obavljanje sljedećih usluga:

- Primanje depozita i drugih sredstava fizičkih i pravnih lica i odobravanje kredita i drugih plasmana iz tih sredstava u cjelini ili djelimično, za svoj račun;
- Izdavanje garancija i preuzimanje drugih vanbilansnih obaveza;
- Kupovinu, prodaju i naplatu potraživanja (faktoring, forfeiting i dr.);
- Izdavanje, obradu i evidentiranje platnih instrumenata;
- Nacionalni i međunarodni platni promet, u skladu sa propisima kojima se uređuje platni promet;
- Finansijski lizing;
- Trgovanje u svoje ime i za svoj račun ili za račun klijenata stranim sredstvima plaćanja, uključujući mjenjačke poslove i trgovanje finansijskim derivatima;
- Depo poslove;
- Izradu analiza i davanje informacija i savjeta o kreditnoj

- sposobnosti privrednih društava i preduzetnika i druga pitanja u vezi poslovanja;
- Iznajmljivanje sefova;
 - Poslove koji su dio bankarskih poslova, pomoćne poslove u odnosu na poslove Banke i poslove neposredno povezane sa poslovima Banke;
 - Obavljanje poslova zastupanja u osiguranju;
 - Obavljanje poslova uslužnog prevoza gotovine (djelatnost privatnog obezbjeđenja);
 - Druge poslove u skladu sa zakonom, uz prethodno odobrenje Centralne banke.

Poslovanje Banke

Integracija NLB Banke AD Podgorica i Komercijalne banke AD Podgorica

Nakon 9 mjeseci intenzivnog rada na projektu integracije „Matthew“, dana 12. novembra 2021. godine uspješno je završeno pravno i operativno spajanje NLB Banke AD Podgorica i Komercijalne banke AD Podgorica. Rezultat integracije je povećana ukupna aktiva za 146 miliona EUR ili 24%, uz rast kredita nebankama za 89 miliona EUR i rast depozita nebanaka za 121 miliona EUR. Uspješno je migrirano 29 hiljada klijenata iz Komercijalne banke u NLB Banku. Mreža poslovnica je takođe proširena, pa na kraju godine, Banka pruža usluge klijentima na 22 lokacije širom Crne Gore. Broj zaposlenih povećan je za 55 i Banka na kraju 2021. godine ima 367 zaposlenih.

Banka je u postupku spajanja po osnovu pripajanja („horizontalni merdžer“) Komercijalne banke primijenila računovodstvenu metodu „udruživanja interesa“ („pooling of interest“), budući da je u pitanju poslovno spajanje subjekata pod zajedničkom kontrolom. Finansijski rezultat poslovanja Komercijalne banke do 12. novembra 2021. godine sastavni je dio knjigovostvenog kapitala spojene banke, a tek od ovog datuma, spajanje se reflektuje kroz bilans uspjeha.

Projekat je završen na vrijeme i po planu, zahvaljujući predanom radu i posvećenosti zaposlenih obe banke. Širi projektni tim

bio je sastavljen od 60 članova, podjeljenih u okviru 13 radnih grupa. Koordinacioni tim projekta činio je 6 članova i izvještavao Steerco komitetu, koji su činili članovi uprava obje banke. Kroz pet migracionih ciklusa na testnim okruženjima testiran je prenos podataka, a kroz tri generalne probe i sam proces integracije. Testiranje je podrazumijevalo integralnu simulaciju zatvaranja knjiga u obje banke, zatvaranja poslovnica obje banke, migraciju podataka, potvrdu rezultata migracije (usklađivanje) prema definisanim ciljevima i pripremu za produkciju tj. go-live. Svi definisani parametri uspješno su i potvrđeni sa 100% usklađenosti.

Nova, objedinjena banka počela je sa radom 15. novembra 2021. godine, nesmetano i bez bilo kakvih reklamacija. Kompletan proces je koordiniran interno, ali i uz podršku renomiranih partnera: konsultantske kuće PwC, pravnih savjetnika kompanije Kinstellar, kao i podršku NLB grupacije i brojnih regulatornih tijela.

Pozicija na tržištu

Banka je završila godinu sa udjelom u kreditima fizičkim licima od 22,9%, uz 11,9% udjela u kreditima pravnim licima.

Krediti	% rasta/pada 2021. NLB	Bankarski sektor	promjena učešća 2021.
Pravna lica	45,3%	7,2%	3,1%
Država	15,6%	-12,4%	2,2%
Fizička lica	30,4%	3,2%	4,8%
<i>Krediti nebanke</i>	33,7%	3,3%	3,9%

Na dan 31.decembra 2021. udio u depozitima fizičkih lica je iznosio 17,5%, dok je udio u bazi depozita pravnih lica iznosio 10,9%.

Depoziti	% rasta/pada 2021. NLB	Bankarski sektor	promjena učešća 2021.
Pravna lica (2+3)	36,1%	24,6%	0,9%
Država (4)	117,3%	22,7%	5,8%
Fizička lica (5)	39,1%	25,3%	1,7%
<i>Depoziti nebanke</i>	41,2%	24,8%	1,7%

A man and a woman are moving a large, plush purple sofa down a staircase. The woman, seen from behind, has her hair in a bun and wears a yellow t-shirt. The man, wearing a black t-shirt and shorts, is at the top of the stairs, looking down at the sofa. The staircase has a blue and white checkered carpet and a dark metal railing. Large, multi-paned windows are visible in the background, letting in natural light. A thin purple line curves across the right side of the image.

Mi smo vaše komšije.

Prabake su štedjele za teška vremena.
Za bake, obrazovanje je bilo najbolja investicija.
Majke su ulagale u sopstvene kompanije.
A kao moderne žene, vi ulažete u snove.

Podržavamo vas kroz sve životne periode, pomažući da uspješno prebrodite izazove koje donose, nudeći vam korisna rješenja i pouzdan put prema ostvarenju najvećih i najzahtjevnijih ciljeva. Čak i ako se vaši prioriteti mijenjanju godinama, naši ostaju isti: mi vam pomažemo najboljim savjetima i stvaranjem novih prilika na svakom koraku.

Analiza finansijskog rezultata

NLB Banka je u 2021. godini, koja je obilježena integracijom sa Komercijalnom bankom AD Podgorica i snažnim oporavkom ekonomije, ostvarila rekordnu neto dobit u iznosu od 10,9 miliona EUR, uz rezultat prije rezervacija u iznosu od 11,5 miliona EUR. Realizovana neto dobit bilježi rast u iznosu od 7,6 miliona EUR u odnosu na prethodnu godinu.

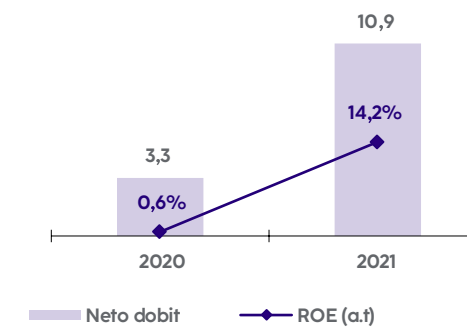
Mimo značajno nižeg iznosa troška obezvređenja i rezervisanja, rast ekonomije i dobra turistička sezona reflektovali su se i kroz porast rezultata prije obezvređenja i rezervisanja, koji je 7,5% iznad ostvarenog u 2020. godini.

Upravo najveće relativno pomjeranje bilježi se na poziciji neto naknada i provizija, koje su 34,5% iznad prošlogodišnjih. Jača kreditna aktivnost i rast portfelja generisali su 6,2% više neto kamatnih prihoda.

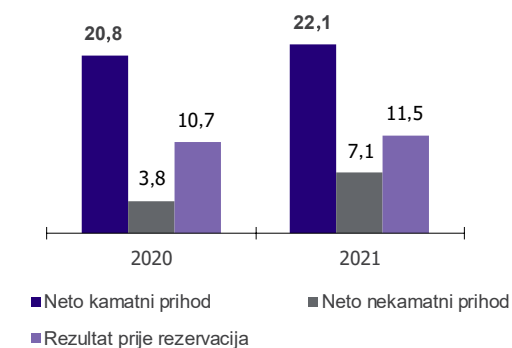
U godini integracije sa Komercijalnom bankom sa posebnom pažnjom je upravljano kapitalom, pa je koeficijent solventnosti porastao u odnosu na prethodnu godinu i značajno je iznad zakonskog minimuma; na kraju 2021. godine dostiže 16,3% (zakonski minimum 10%).

Uz nastavak pune posvećenosti klijentima i inovirane ponude, zajedno sa sinergetskim efektom integracije sa Komercijalnom bankom, zabilježen je značajan rast ukupnih bruto kredita – 125,2 miliona EUR ili 34%.

Neto dobit (mil EUR)/ Povrat na kapital nakon poreza (ROE a.t)

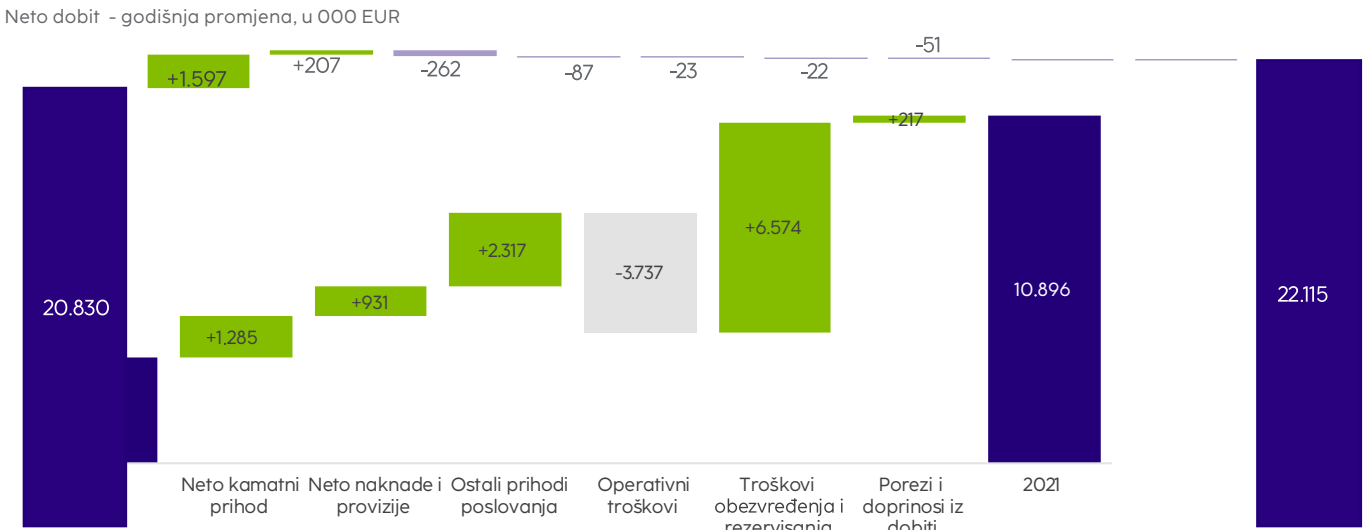
Rezultat prije rezervacija, Neto kamatni/nekamatni prihod (mil EUR)

Povećanje neto dobiti u 2021. godini dominantno je uzrokovano smanjenim troškovima obezvređenja i rezervisanja (negativan uticaj COVID-19 u 2020), kao i rastom ostalih prihoda poslovanja u odnosu na prethodnu godinu.

Pozitivan trend bilježe i neto kamatni i neto nekamatni prihodi.

Operativni troškovi su povećani, uzrokovani dominantno efektom troškova integracije sa Komercijalnom bankom, i posljedično uz pogoršanje pokazatelja odnosa operativnih troškova i neto operativnog prihoda, koji je na kraju 2021. godine iznosio 60,7% (2020: 56,6%).

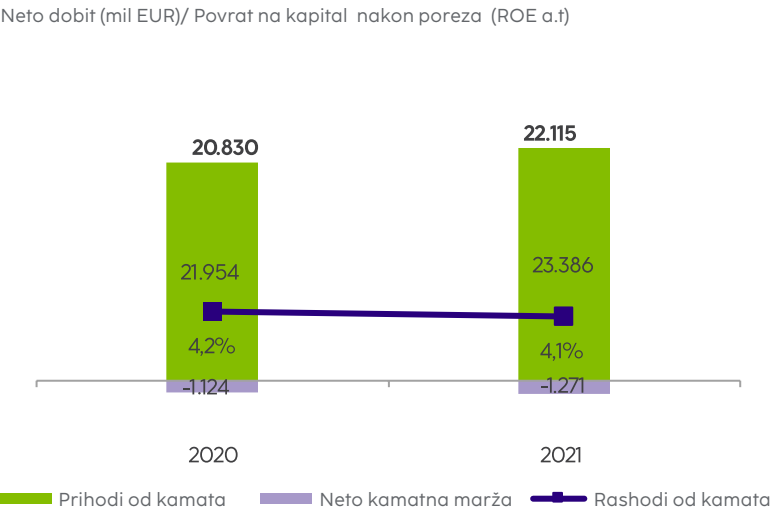
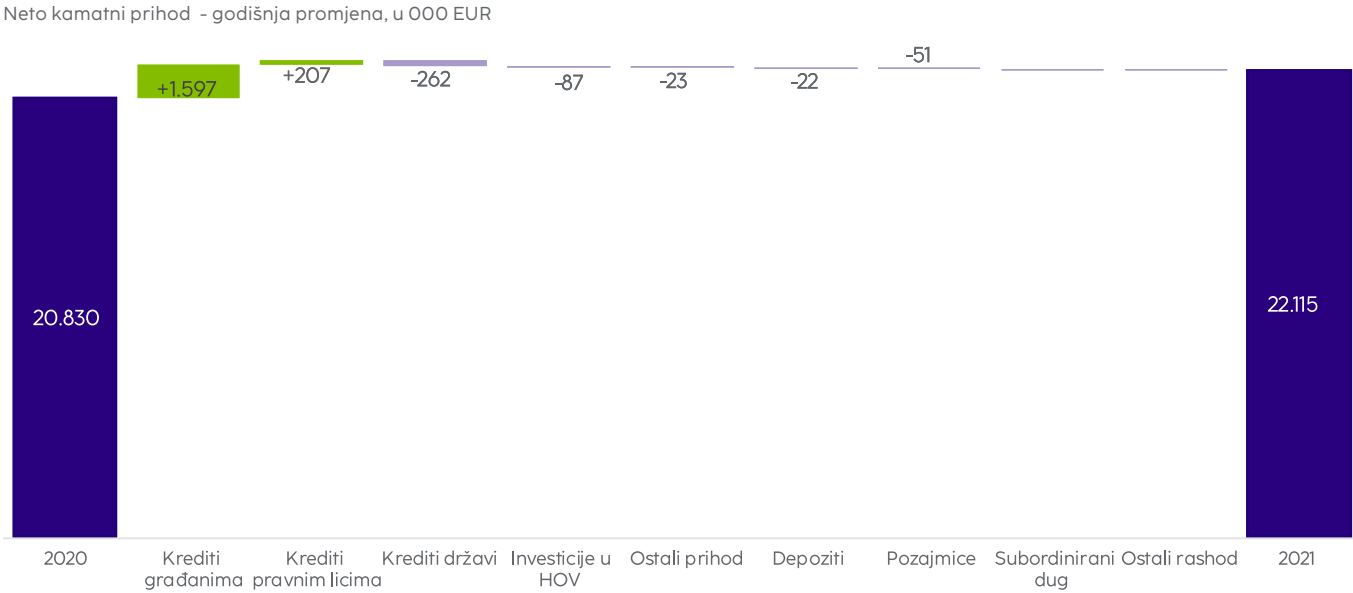

Bilans uspjeha

	2021	2020	Promjena		
Prihodi od kamata i slični prihodi	23.130	21.783	1.347	▲	6%
Prihodi od kamata na obezvrijeđene plasmane	256	171	85	▲	50%
Rashodi od kamata i slični rashodi	(1.271)	(1.124)	(147)	▼	13%
NETO PRIHODI OD KAMATA	22.115	20.830	1.285	▲	6%
Prihodi od naknada i provizija	12.550	9.369	3.181	▲	34%
Rashodi naknada i provizija	(8.924)	(6.674)	(2.250)	▲	34%
NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA	3.626	2.695	931	▲	35%
Neto dobitak/gubitak po osnovu finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja	584	(10)	594	▲	5940%
Neto dobitak/gubitak od finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, a koji se ne drže radi trgovanja	801	64	737	▲	1152%
Neto gubici/dobici od kursnih razlika	29	517	(488)	▼	-94%
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja ostale imovine	864	168	696	▲	414%
Ostali prihodi	1.209	702	507	▲	72%
Troškovi zaposlenih	(9.892)	(7.276)	(2.616)	▼	36%
Troškovi amortizacije	(1.813)	(1.431)	(382)	▼	27%
Opšti i administrativni troškovi	(5.985)	(5.246)	(739)	▼	14%
Neto dobiti/gubici po osnovu modifikacije i reklasifikacije finansijskih instrumenata	-	(88)	88	▼	-100%
Neto prihodi/rashodi po osnovu obezvrjeđenja:	(1.107)	(4.004)	2.897	▲	72%
Troškovi rezervisanja	953	(2.724)	3.677	▲	135%
Ostali rashodi	(63)	(246)	183	▲	-74%
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	11.321	3.951	7.370	▲	187%
Porez na dobit	(425)	(642)	217	▲	-34%
NETO PROFIT	10.896	3.309	7.587	▲	229%
Zarada po akciji/ u EUR	0,90	0,28	0,61	▲	215%

Rast neto prihoda od kamata uzrokovan je rastom prihoda od kamata (+6,5% ili 1,4 miliona), vođen dominantno rastom u okviru segmenta stanovništva. Prihodi od kamata u segmentu pravnih lica takođe bilježe pozitivan trend.

Kamatni rashodi bilježe rast od 13% (147 hiljada EUR) u odnosu na prošlu godinu, uzrokovano rastom kamatnih rashoda na pozajmice (sa ciljem adekvatnog upravljanja rizikom kamatne stope Banka je uzela pozajmicu od NLB d.d Ljubljana u iznosu od 9 miliona EUR) i negativne kamate na nosto račune (povećanje sredstava na nosto računima - usljed značajno bolje turističke sezone).

Ukupna zarada od neto naknada i provizija bilježi značajan rast od 34,5% (+937 hiljada EUR), dominatno uzrokovana rastom prihoda od kartičnog poslovanja, kao i zarade od platnog prometa, usljed snažnog pozitivnog efekta turističke sezone, pozitivnog uticaja integracije sa Komercijalnom bankom. Zarada od osnovnih računa kao i naknade od garancijskog poslovanja takođe bilježe povećanje u odnosu na prošlu godinu.

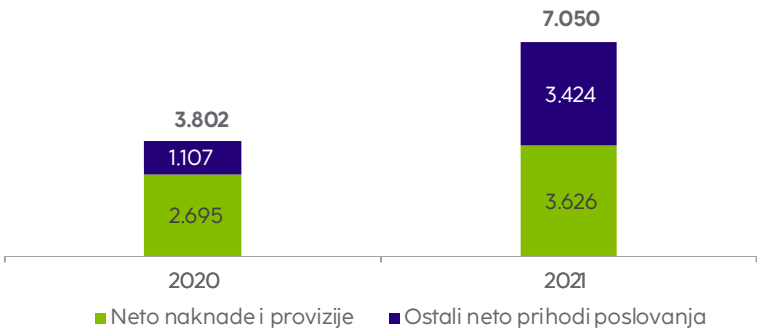
Kada je u pitanju struktura neto operativnog prihoda, zarada od neto nekamata bilježi značajan rast udjela u neto operativnom prihodu: 24,2% (2020: 15,4%). Posljedično prihod od neto kamata smanjio je udio: 75,8% (2020: 84,6%).

Operativni troškovi bilježe rast od 26,8% (3,7 mil EUR) u odnosu na prethodnu godinu, koji je većim dijelom uzrokovan povećanjem troškova rada (36% ili 2,6 mil EUR), apsorbujući trošak integracije sa Komercijalnom bankom.

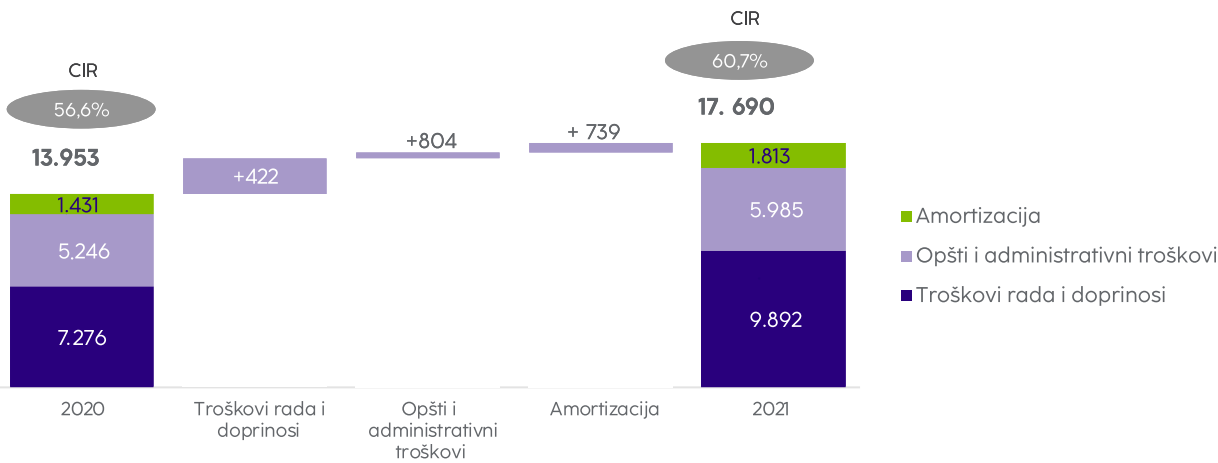
Opšti i administrativni troškovi takođe bilježe rast od 14% u odnosu na prošlu godinu.

CIR (kao pokazatelj pokrivenosti troškova neto prihodima) posljedično bilježi porast; na kraju 2021. godine iznosio je 60,7%.

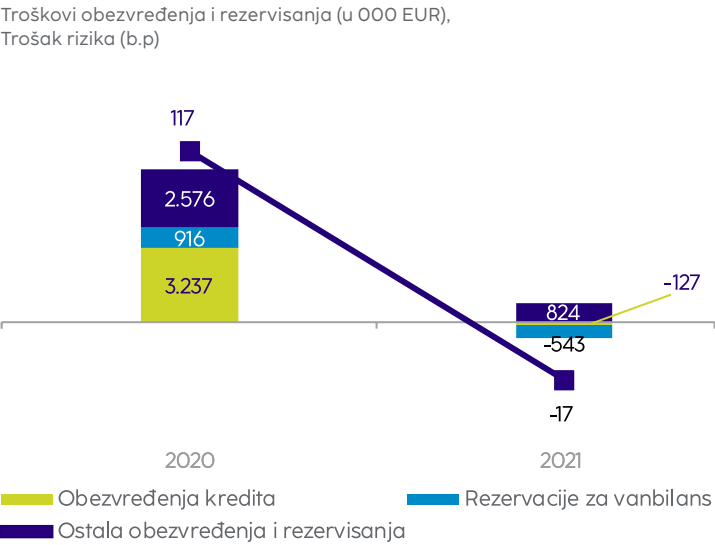
Neto nekamatni prihod, (u 000 EUR)

Operativni troškovi (u 000 EUR)
CIR (%)

Trošak rizika je u 2021. godini bio je negativan i iznosio -17 bazičnih poena. Obezvrđenje kredita i vanbilansa je 4,8 miliona EUR manje nego u prethodnoj godini dominatno usljed izdvajanja rezervacija zbog COVID-19 u 2020. godini, dok su ostala obezvrđenja i rezervisanja takođe zabilježila pad u iznosu od 1,8 mil EUR u odnosu na nivo iz prethodne godine.

Analiza bilansa stanja

Bilans stanja

	31.12.2021	31.12.2020	Promjena	
SREDSTVA				
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	98.393	108.708	(10.315)	▼ -9%
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	587.598	395.160	192.438	▲ 49%
Kredit i potraživanja od banaka	30.032	14.481	15.551	▲ 107%
Kredit i potraživanja od klijenata	490.549	365.362	125.187	▲ 34%
Hartije od vrijednosti	65.568	13.571	51.997	▲ 383%
Ostala finansijska potraživanja	1.449	1.746	(297)	▼ -17%
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	39.922	14.523	25.399	▲ 175%
Hartije od vrijednosti	39.922	14.523	25.399	▲ 175%
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, a koja se ne drže radi trgovanja	-	597	(597)	▼ -100%
Kredit i potraživanja od klijenata	-	597	(597)	▲ -100%
Investicione nekretnine	676	90	586	▲ 651%
Nekretnine, postrojenja i oprema	14.610	11.232	3.378	▲ 30%
Nematerijalna sredstva	1.577	1.303	274	▲ 21%
Odložena poreska sredstva	1.179	440	739	▲ 168%
Ostala sredstva	8.360	5.825	2.535	▲ 44%
UKUPNA SREDSTVA	752.315	537.878	214.437	40%
OBAVEZE				
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti	636.436	451.012	185.424	▼ 41%
Depoziti banaka	1.524	9.809	(8.285)	▲ -84%
Depoziti klijenata	609.791	431.656	178.135	41%
Kredit banaka	9.022	-	9.022	▲
Kredit klijenata koji nijesu banke	16.099	9.547	6.552	69%
Finansijske obaveze kojima se ne trguje i koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	
Ostale finansijske obaveze	-	-	-	▼
Rezerve	6.930	10.148	(3.218)	▼ -32%
Tekuće poreske obaveze	605	644	(39)	▲ -6%
Odložene poreske obaveze	452	294	158	▲ 54%
Ostale obaveze	10.338	7.231	3.107	43%
Subordinisani dug	2.438	-	2.438	▲
UKUPNE OBAVEZE	657.199	469.329	187.870	▲ 40%
UKUPAN KAPITAL	95.116	68.549	26.567	▲ 39%
UKUPAN KAPITAL I OBAVEZE	752.315	537.878	214.437	▲ 40%

Izjava Upravnog odbora
Ključni događaji
Makoeekonomski indikatori
Regulatorno okruženje
Upravljanje rizicima
Aktivnosti razvoja
Organi upravljanja

Bilansna suma, u 2021. godini bilježi rast za 214 miliona EUR (+40%). Najveći dio rasta dolazi od kredita i potraživanja od klijenata (+125 miliona), usljed efekta integracije sa Komercijalnom bankom (89 miliona). Ulaganja u hartije od vrijednosti takođe bilježe rast za 77 miliona, kao i krediti i potraživanja od banaka za 16 miliona.

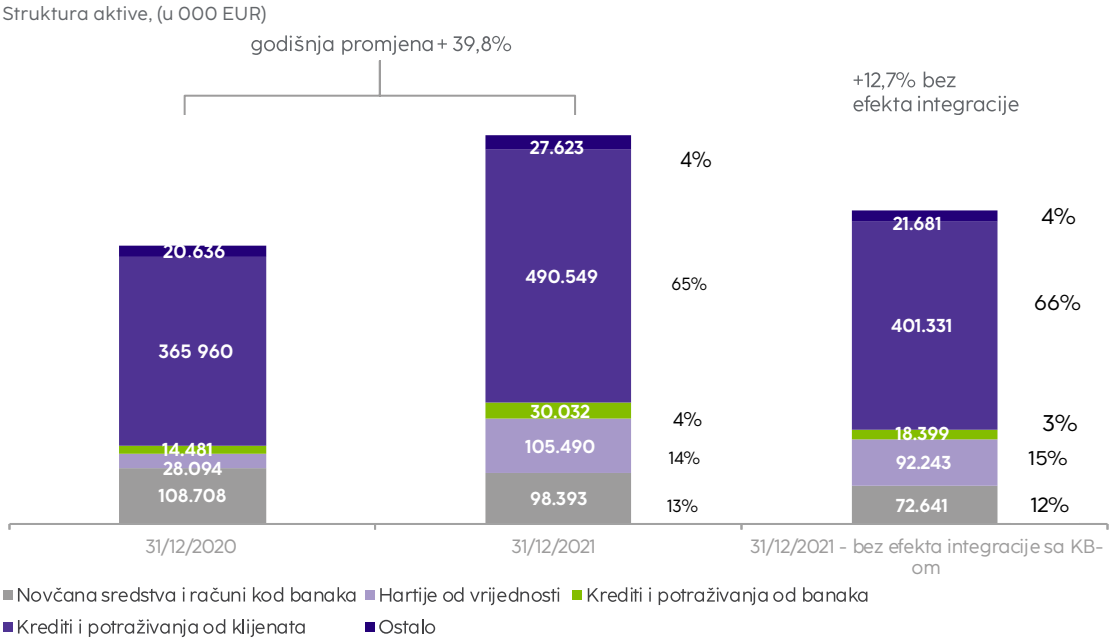
Posmatrano bez uticaja spajanja, Banka bilježi rast sredstava za 68 miliona (+13%), prvenstveno kroz povećanje kredita i potraživanja od klijenata, kao i povećanje hartija od vrijednosti.

	NLB	NLB bez KB	KB doprinos	NLB	Promjena bez KB doprinosa		
	31.12.2021	31.12.2021.	12.11.2021.	31.12.2020.			
SREDSTVA							
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	98,393	72,641	25,752	108,708	(36,067)	▼	-33%
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	587,598	486,667	100,931	395,160	91,507	▲	23%
Kredit i potraživanja od banaka	30,032	18,399	11,633	14,481	3,918	▲	27%
Kredit i potraživanja od klijenata	490,549	401,331	89,218	365,362	35,969	▲	10%
Hartije od vrijednosti	65,568	65,568	(1)	13,571	51,997	▲	383%
Ostala finansijska potraživanja	1,449	1,369	80	1,746	(377)	▼	-22%
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	39,922	26,675	13,247	14,523	12,152	▲	84%
Hartije od vrijednosti	39,922	26,675	13,247	14,523	12,152	▲	84%
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, a koja se ne drže radi trgovanja	-	-	-	597	(597)	▼	-100%
Kredit i potraživanja od klijenata	-	-	-	597	(597)	▼	-100%
Investicione nekretnine	676	81	595	90	(9)	▼	-10%
Nekretnine, postrojenja i oprema	14,610	12,049	2,561	11,232	817	▲	7%
Nematerijalna sredstva	1,577	1,400	177	1,303	97	▲	7%
Odložena poreska sredstva	1,179	839	340	440	399	▲	91%
Ostala sredstva	8,360	5,943	2,417	5,825	118	▲	2%
UKUPNA SREDSTVA	752,315	606,295	146,020	537,878	68,417	▲	13%
OBAVEZE							
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti	636,436	511,740	124,696	451,012	60,728	▲	13%
Depoziti banaka	1,524	1,524	(1)	9,809	(8,285)	▼	-84%
Depoziti klijenata	609,791	488,465	121,326	431,656	56,809	▲	13%
Kredit banaka	9,022	9,022	(1)	-	9,022		
Kredit klijenata koji nijesu banke	16,099	12,729	3,370	9,547	3,182	▲	33%
Finansijske obaveze kojima se ne trguje i koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz BU	-	(1)	-	-	-		
Ostale finansijske obaveze	-	-		-	-		
Rezerve	6,930	5,565	1,365	10,148	(4,583)	▼	-45%
Tekuće poreske obaveze	605	594	11	644	(50)	▼	-8%
Odložene poreske obaveze	452	198	254	294	(96)	▼	-33%
Ostale obaveze	10,338	9,423	915	7,231	2,192	▲	30%
Subordinisani dug	2,438	-	2,438	-	-		
UKUPNE OBAVEZE	657,199	527,545	129,654	469,329	58,216	▲	12%
UKUPAN KAPITAL	95,116	78,750	16,366	68,549	10,201	▲	15%
UKUPAN KAPITAL I OBAVEZE	752,315	606,295	146,020	537,878	68,417	▲	13%

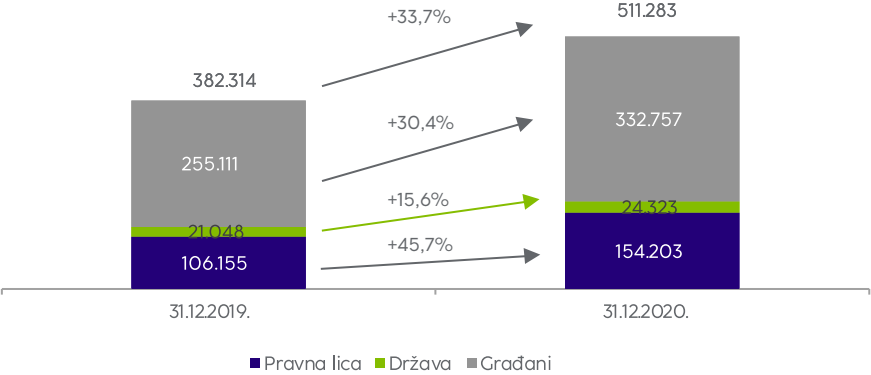
Izjava Upravnog odbora
Ključni događaji
Makoeonomski indikatori
Regulatorno okruženje
Upravljanje rizicima
Aktivnosti razvoja
Organi upravljanja

Struktura aktive Banke ostala je stabilna, sa kreditima i potraživanjima od klijenata kao dominantnim segmentom. Usljed velikog rasta depozita klijenata u sistemu, Banka se u 2021. godini odlučila da plasira višak likvidne aktive u hartije od vrijednosti, čime je njihovo učešće u ukupnoj strukturi povećano na 14% ukupnih sredstava. Struktura aktive Banke takođe nije značajno promijenjena nakon spajanja.

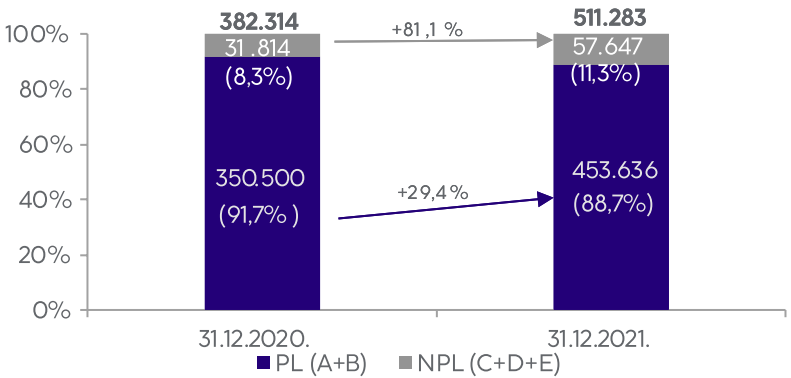
Ukupni neto krediti nebanakarskom sektoru bilježe porast u iznosu od 125 miliona EUR, uz porast bruto kredita u iznosu od 129 miliona EUR i porast ispravke vrijednosti po kreditima za 4 miliona EUR. Bruto kvalitetni krediti zabilježili su povećanje u iznosu od 103 miliona EUR, čineći 88,7% ukupnih bruto kredita na kraju 2021. godine. Usljed COVID-19 negativnog efekta, udio nekvalitetnih kredita povećan je za 2,0 p.p. u 2021. godini, čineći 11,3% ukupnih bruto kredita. Krediti građanima bilježe stopu rasta od 30%, krediti pravnim licima povećani su za 45%, dok su krediti državi povećani za 16%.

Kretanje stanja bruto kredita nebankama po segmentima, u 000 EUR

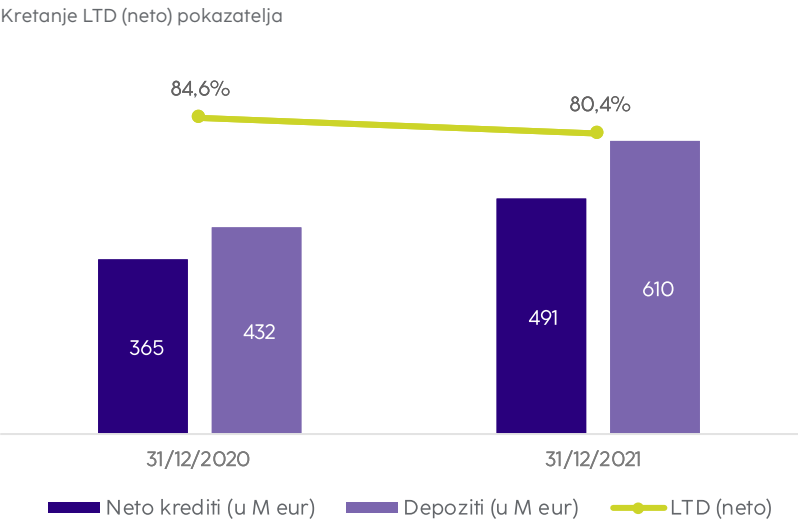
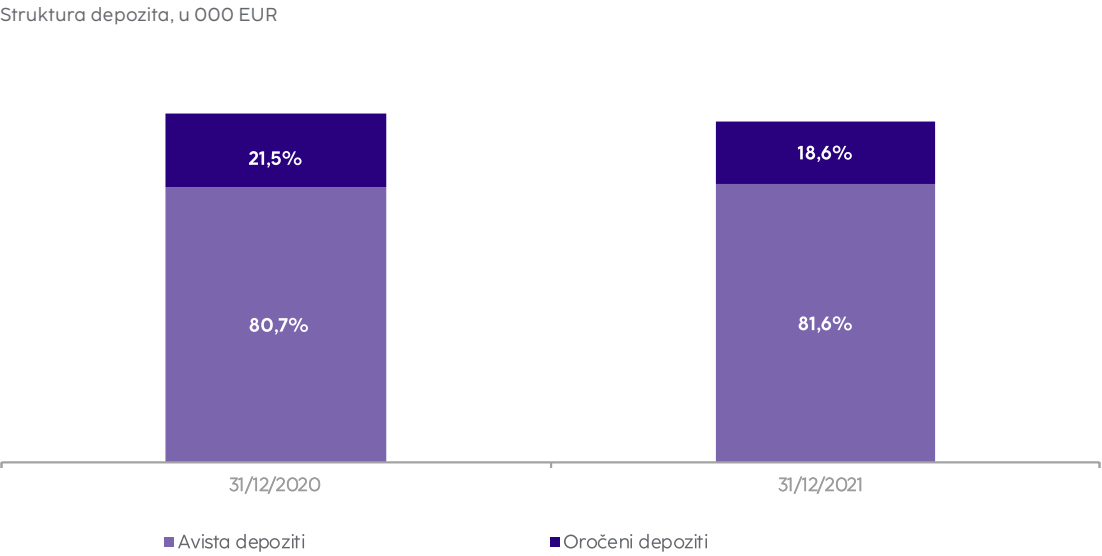
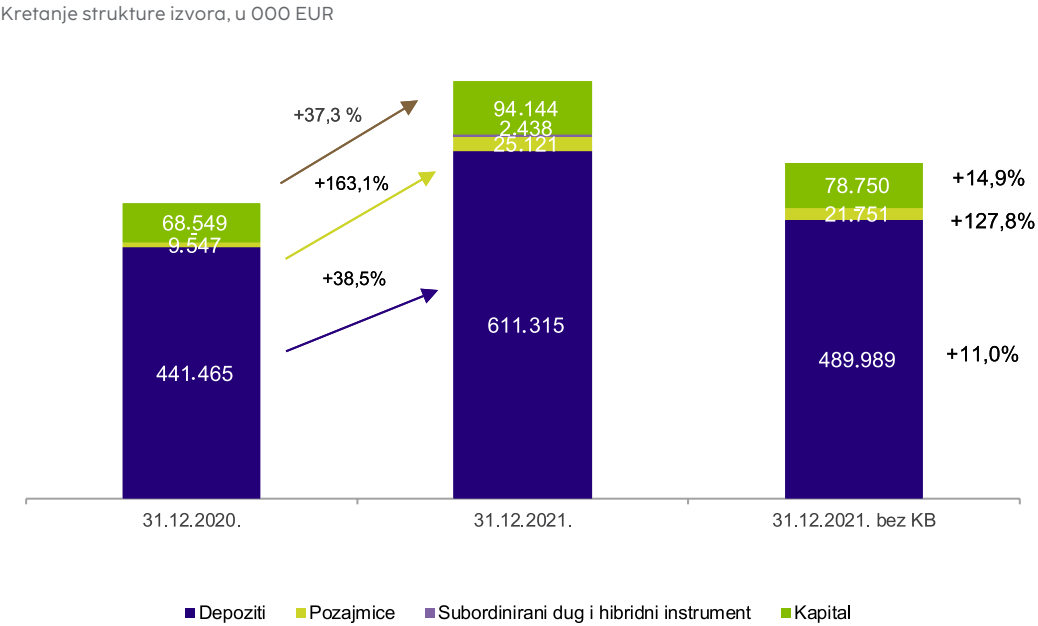
Bruto krediti nebankama bez kamata i vremenskih razgraničenja - bonitetna struktura kreditnog portfelja

Kada su u pitanju izvori, Banka se dominantno oslanja na domaće depozite, čiji udio u ukupnim izvorima iznosi 83%. Dominantni su depoziti fizičkih lica, sa udjelom od 63%, dok depoziti pravnih lica i države čine 37% ukupnih depozita nebankarskog sektora. Avista depoziti čine 81,4% ukupnih depozita, što predstavlja rast od 2,5 p.p. u odnosu na prethodnu godinu.

U 2021. godini Banka bilježi rast depozita od 38,5%, pozajmica od 163% i knjigovodstvenog kapitala od 37,3%. Značajan uticaj na ovaj rast predstavlja spajanja sa Komercijalnom bankom.

Odnos neto kredita u odnosu na depozite zadržan je na nivou iznad 80%.

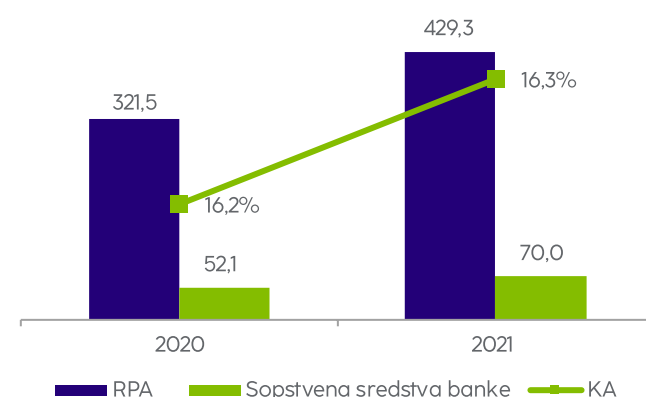

Kapital i adekvatnost kapitala

Koeficijent adekvatnosti kapitala, ostao je značajno iznad zakonskog minimuma, te je na kraju 2021. godine iznosio 16,3% (zakonski minimum 10%).

Usljed integracije sa Komercijalnom bankom, posljedično bilježi se rast sopstvenih sredstava od 34% ili 18 mil EUR, i na drugoj strani rizikom ponderisane aktive za 33% ili 108 mil EUR.

Adekvatnost kapitala (RPA i sopstvena sredstva u mil EUR)

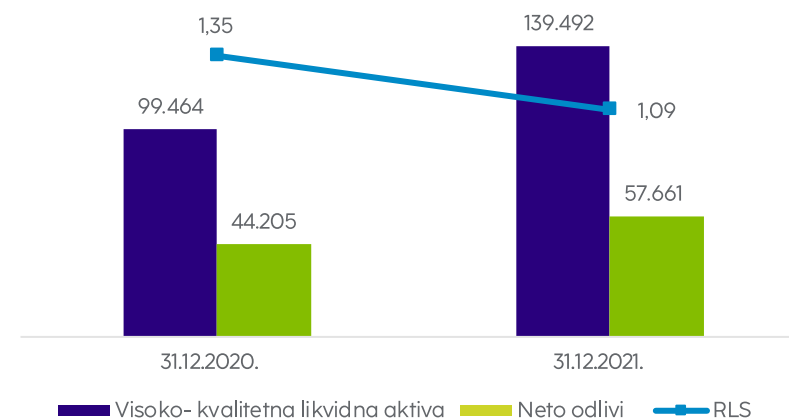

Likvidnosna pozicija

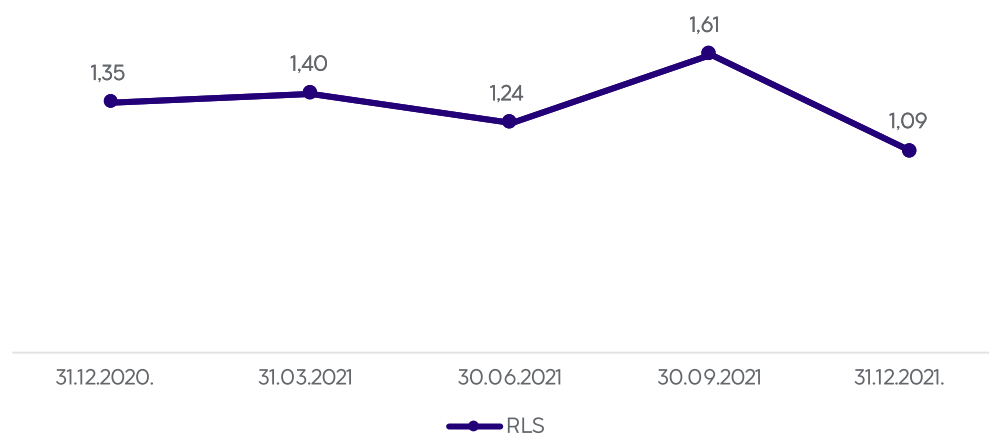
Likvidnosna pozicija Banke je stabilna, sa visokim učešćem neblokiranih likvidnih rezervi u ukupnoj aktivi (23% po stanju na 31.12.2021.). Svi ključni pokazatelji likvidnosti su u okviru granica definisanih Rizik apetitom Banke.

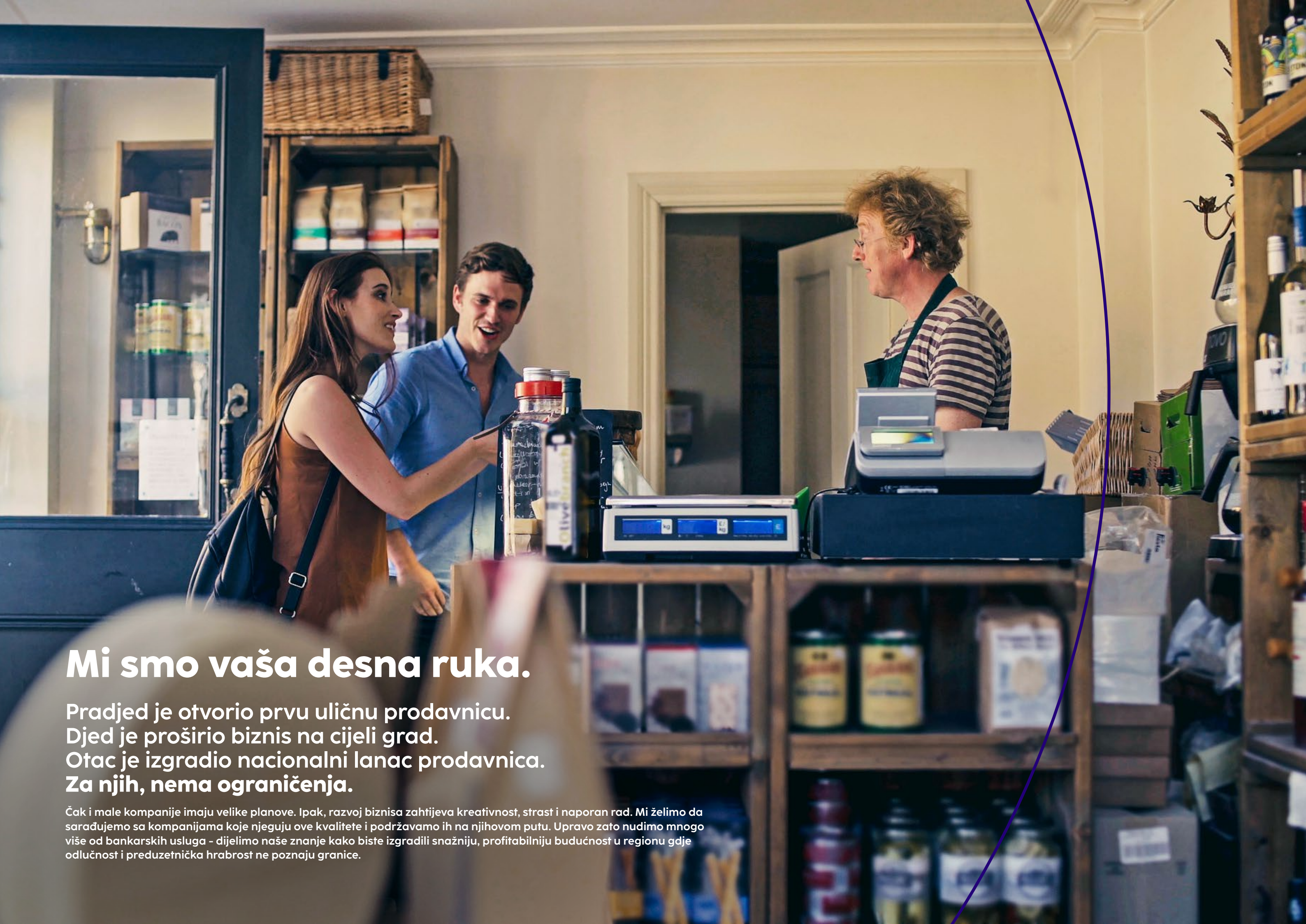
Banka je tokom 2021. godine imala visok pokazatelj RLS (raspoloživa likvidna sredstva), značajno iznad zakonskog minimuma (0,9). Na 31.12.2021., RLS je smanjen u odnosu na prosječni nivo tokom 2021. (i dalje iznad zakonskog minimuma: +0,2 p.p), kada je, u cilju dodatne optimizacije likvidne aktive, realizovano značajno ulaganje u visoko bonitetne hartije od vrijednosti.

Likvidnosna pozicija

Likvidnosna pozicija - Raspoloživa likvidna sredstva (RLS) - kvartalni trend

A photograph of a small, cozy grocery store. A man and a woman are standing at the counter, looking at a jar of jam. The man is wearing a blue shirt and the woman is wearing a brown top. A cashier, a woman with glasses and a striped shirt, is standing behind the counter. The counter has a cash register and a scale. Shelves with various products are visible in the background.

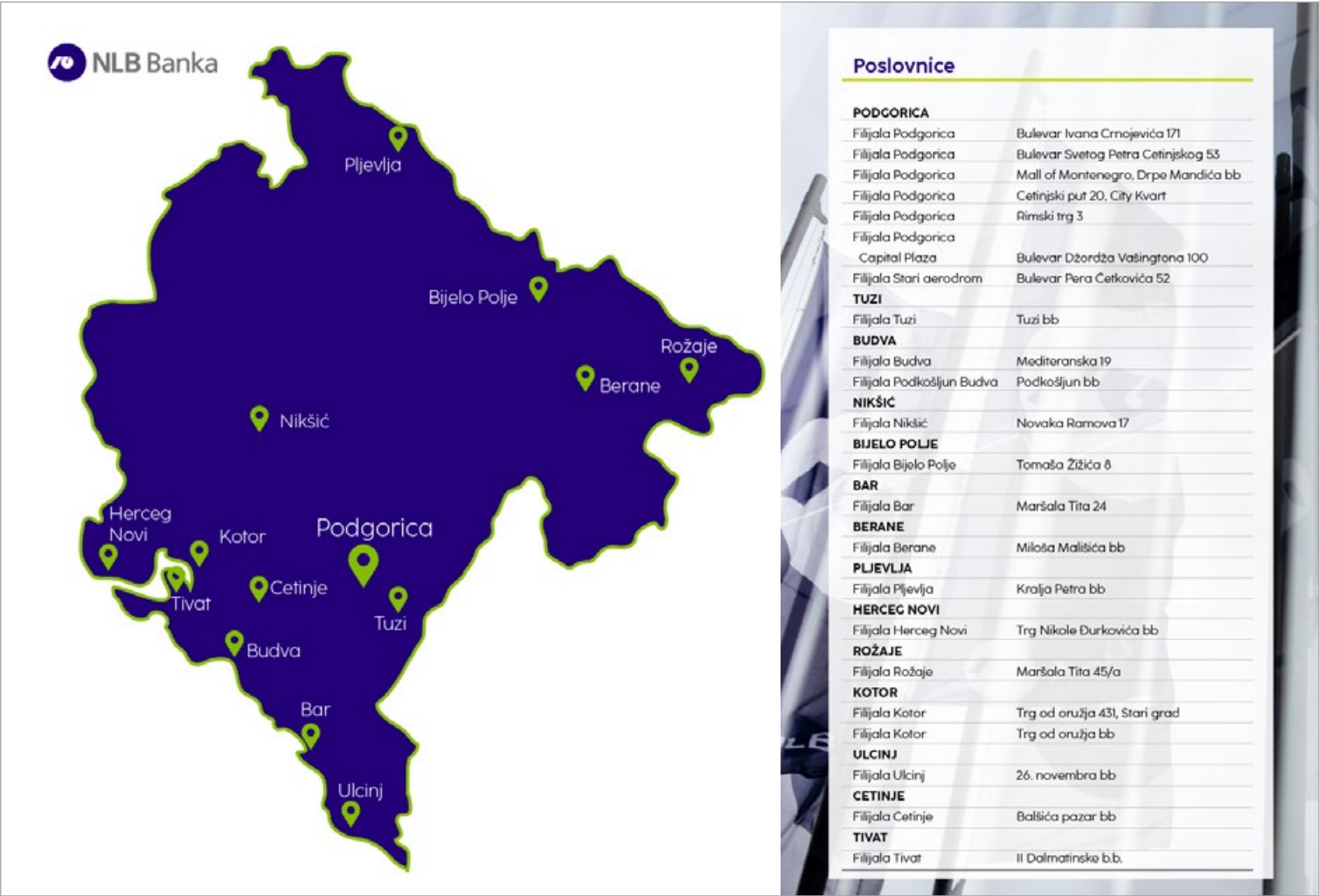
Mi smo vaša desna ruka.

Pradjed je otvorio prvu uličnu prodavnicu.
Djed je proširio biznis na cijeli grad.
Otac je izgradio nacionalni lanac prodavnica.
Za njih, nema ograničenja.

Čak i male kompanije imaju velike planove. Ipak, razvoj biznisa zahtijeva kreativnost, strast i naporan rad. Mi želimo da sarađujemo sa kompanijama koje njeguju ove kvalitete i podržavamo ih na njihovom putu. Upravo zato nudimo mnogo više od bankarskih usluga - dijelimo naše znanje kako biste izgradili snažniju, profitabilniju budućnost u regionu gdje odlučnost i preduzetnička hrabrost ne poznaju granice.

Poslovne jedinice

Banka ima sjedište u Podgorici i obavlja svoje aktivnosti kroz mrežu filijala, ekspozitura i šaltera. Nakon uspješno spovedenog pripajanja Komercijalne banke, NLB Banka AD Podgorica je nastavila svoj rad sa proširenom mrežom poslovnih jedinica, odnosno sa 19 filijala, 2 ekspoziture i jednim šalterom, i to u: Podgorici (7), Ulcinju, Baru, Budvi (2), Cetinju, Bijelom Polju, Rožajama, Herceg Novom, Kotoru (2) Nikšiću, Tivtu, Pljevljima, Beranama i Tuzima.

Planirani budući razvoj

- Banka će se svakodnevno fokusirati na svoje klijente, uz aktivno istraživanje njihovih potreba za finansijskim uslugama i savjetima, uz nastojanje da im uvijek bude dostupna.
- Banka će raditi sa ciljem uspostavljanja dugoročnih poslovnih odnosa sa klijentima u ključnim segmentima, kreirajući za njih dodatnu vrijednost uz adekvatan prinos za Banku, poštujući pritom standarde održivog poslovanja, u skladu sa Principima društveno odgovornog bankarstva Ujedinjenih nacija čije je NLB Grupa potpisnica.
- Banka će nastaviti aktivnosti na što većoj dostupnosti, kroz brigu o mreži filijala i bolje korisničko iskustvo renoviranjem postojećih filijala, koje su i dalje ključni kanal, te aktivnosti na razvoju savremenog kontakt centra i digitalnih kanala - kao budućeg standarda.
- Banka aktivno radi na optimizaciji, automatizaciji i digitalizaciji internih procesa, uvijek imajući u vidu najbolje korisničko iskustvo kao krajnji cilj, što je definisano i posebno strategijom digitalnih kanala za period do 2024. godine.
- Banka svoje strategije sprovodi kako putem lokalno definisanih projekata, tako i projekata koji se implementiraju na grupnom nivou.
- Jasan fokus ostaje rast kredita fizičkim licima i izgradnja apetita i ekspertize za rastuće kreditiranje mikro, malih i srednjih preduzeća. Predviđeni tržišni udio u kreditima povećava se sa 16,9% na 18,9% (fizička lica 26%, pravna lica 12%).
 - Segment građana - Banka će dodatno unaprijediti procese i internu organizaciju kako bi se više fokusirala na prodaju. Takođe, radiće se na daljem razvoju digitalnih kanala, ali i rekonstrukciji i osvježavanju mreže filijala. Fokus će biti i na razvoju alata za upravljanje odnosima sa klijentima kao i na poboljšanju efikasnosti rada, kako bi se klijenet trošio što manje vremena u procesu odobrenja kredita.
 - Segment pravnih lica - Fokus u segmentu velikih preduzeća biće na najboljim crnogorskim klijentima (uglavnom u trgovini, logistici i građevinarstvu), opštinama, saradnji u infrastrukturnim projektima sa državnim kompanijama, investicijama u turizmu i prekograničnim poslovima. U segmentu malih i srednjih preduzeća (SME), fokus je na praćenju malih porodičnih preduzeća, proizvodnje, hotela i usluga vezanih za turizam, koje su se vratile u fokus u 2022.

Upravljanje rizicima

Ciljevi i metode upravljanja rizicima

Područje upravljanja rizicima je uređeno zakonskim pravnim aktima, internim aktima na nivou Banke, kao i usmjerenjima matične banke – NLB d.d. Ljubljana, koja važe za bankarske članice NLB Grupe. Upravljanje finansijskim rizicima se bazira na uspostavljanju odgovarajuće organizacione strukture u Banci, uspostavljanju i implementaciji kvalitetnih radnih procedura i adekvatnom sistemu internih kontrola. Odgovornost za uspostavljanje i nadzor nad okvirom za upravljanje rizicima ima Odbor direktora Banke. Odbor direktora je osnovao Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), Kreditni odbor i Odbor za reviziju.

Cilj upravljanja pojedinačnim finansijskim rizicima (kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišni rizik, operativni i rizik zemlje) jeste minimiziranje rizika, uz postizanje projektovanih poslovnih i finansijskih rezultata i optimalnu upotrebu kapitala.

Proces upravljanja rizicima je regulisan i internim aktima koji definišu ciljeve upravljanja, metodologije i način praćenja pojedinih vrsta finansijskih rizika. Navedena interna akta (politike, procedure, metodologije) usvaja Odbor direktora Banke. U hijerarhiji internih akata koja pokrivaju područje upravljanja finansijskim rizicima, posebno mjesto zauzimaju Strategija upravljanja rizicima, Rizik apetit, Interni sistem limita i pojedinačne Politike za upravljanje rizicima.

Rizik apetit daje smjernice o tome koji konkretni rizici i do koje mjere su prihvatljivi ili neprihvatljivi za Banku. Takav okvir omogućava donošenje strateških i operativnih odluka na nivou cijele organizacije. Rizik apetit se definiše kroz *kvalitativne i kvantitativne ciljeve*, usklađene sa poslovnom strategijom Banke.

Strategija upravljanja rizicima definiše načine na koje Banka preuzima rizike u svojim poslovnim aktivnostima. Osnovna svrha strategije upravljanja rizicima je definisanje ključnih pretpostavki /orijentacija u preuzimanju rizika, u cilju ostvarivanja strateških poslovnih ciljeva.

Strateški cilj Banke je izgradnja dugoročno održivog poslovanja, a strategija upravljanja rizicima jeste potpora ovom strateškom cilju Banke. Prema strategiji upravljanja rizicima,

Banka prudenciono preuzima rizike i obezbjeđuje dugoročno profitabilno poslovanje, vodeći računa o odnosu preuzetog rizika i ostvarenog prinosa.

Metode upravljanja finansijskim rizicima su definisane internim aktima Banke, prvenstveno kroz pojedinačne politike/ metodologije upravljanja finansijskim rizicima.

U dijelu upravljanja kreditnim rizikom, jedan od alata upravljanja jeste analiziranje pojedinačnih zahtjeva za odobrenje plasmana, donošenje odluke o bonitetu klijenta i utvrđivanje limita izloženosti. Generalno, opredjeljenje Banke je da ograniči svoju izloženost prema pojedinačnim klijentima ili tzv. grupama povezanih lica do najviše 10% kapitala Banke, čime se postiže disperzija rizika. Takođe, Banka nastoji da svoje plasmane usmjeri prema pojedinačnim klijentima, na način da se postigne što je moguće bolja diverzifikacija portfolija i u kontekstu izloženosti Banke prema pojedinačnim granama privrede.

U dijelu rizika likvidnosti, **ciljevi upravljanja** uključuju: obezbjeđivanje likvidnosti Banke na kratak i dugi rok, obezbjeđenje izvršavanja svih dospjelih obaveza, korišćenje najpovoljnijih izvora sredstava za izvršavanje dospjelih obaveza, poštovanje zakonskih kriterijuma i regulatornih zahtjeva, odnosno standarda na nivou NLB Grupe, kao i internih kriterijuma i ciljeva definisanih Politikom, odnosno drugim aktima Banke koji uređuju područje likvidnosti. Banka je definisala Plan upravljanja likvidnošću u vanrednim tj. nepredviđenim situacijama. Banka upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane (likvidne) rezerve, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa ročnosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza.

U dijelu tržišnih rizika (rizik deviznog kursa i rizik kamatne stope), **cilj** Banke je ograničavanje potencijalnog gubitka zbog promjena u nivou deviznih kurseva /kamatnih stopa na tržištu na nivo koji je prihvatljiv u pogledu rezultata poslovanja i adekvatnosti kapitala Banke. Upravljanje kamatnim rizikom se postiže usmjeravanjem poslovnih aktivnosti (cjenovni uslovi, ročnost plasmana i obaveza) na način koji obezbjeđuje da izloženost riziku bude na prihvatljivom nivou. Banka na dnevnom nivou prati i vrši usklađivanje sredstava i obaveza u pojedinačnim valutama (upravljanje valutnim rizikom).

U dijelu operativnih rizika, **cilj** Banke je ograničiti obim potencijalnih gubitaka iz operativnih rizika, odnosno gubitaka koji su posljedica neadekvatnih internih sistema, procesa i kontrola, slabosti i propusta u izvršavanju poslova, protivpravnih radnji i spoljnih događaja i ograničiti vjerovatnoću njihove realizacije na nivo koji je za Banku prihvatljiv s aspekta finansijske štete, a posredno i sa aspekta očuvanja ugleda Banke. Upravljanje operativnim rizicima se postiže mjerenjem i praćenjem gubitaka koji proizilaze iz operativnog rizika i identifikacijom i ocjenjivanjem nivoa operativnih rizika sa kojima se Banka suočava u svom poslovanju, za koje se, zavisno od utvrđenog nivoa rizika, utvrđuju adekvatne mjere za savlađivanje.

Cilj upravljanja **rizikom zemlje** je ograničavanje nivoa potencijalnih gubitaka usljed izlaganja Banke riziku zemlje, po osnovu plasiranja sredstava prema licima i institucijama sa sjedištem/prebivalištem izvan zemlje. Banka uspostavlja i prati limite za izloženost prema dužnicima u pojedinačnim zemljama.

Izjava Upravnog odbora
Ključni događaji
Makoeekonomski indikatori
Regulatorno okruženje
Upravljanje rizicima
Aktivnosti razvoja
Organi upravljanja

Izloženost rizicima

Izloženosti Banke prema pojedinačnim tipovima finansijskog rizika su usklađene sa apetitom rizika.

Kreditni rizik predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Banci izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak. Kreditni rizik pojedinačnog dužnika se izražava kroz bonitetnu klasu dužnika. Određivanje bonitetne klase (A, B, C, D, E) prethodi procesu odobravanja plasmana.

Učešće svake bonitetne klase u kreditnom portfoliju Banke na dan 31.12.2021. godine je prikazan niže:

	Kreditni plasmani %	Ispravka vrijednosti%
A	61,7%	8,5%
B	27,6%	16,2%
C	7,9%	35,8%
D	0,9%	5,1%
E	1,9%	34,4%
	100,0%	100,0%

Jedan od indikatora kreditnog rizika jeste učešće tzv. nekvalitetnih kredita u ukupnom kreditnom portfoliju Banke. Nekvalitetnim kreditima se smatraju krediti za koje je utvrđen bonitet C, D i E. Procenat nekvalitetnih kredita (bonitet C, D, E) na 31.12.2021. godine iznosi 10,65%. Reprogramirane izloženosti Banke na dan 31.decembra 2021. godine su na nivou od 24.239 hiljada EUR.

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće moći da isplati dospjele obaveze u svakom trenutku. Rezultati stresnog testiranja pokazuju da je Banka na dan 31.12.2021. godine imala likvidnosni suficit u iznosu od 103 miliona EUR, čime se omogućava Banci da preživi stresni scenario u periodu od 6 mjeseci i dovoljno vremena da odgovori na neočekivane odlive. Ukupna potreba Banke za likvidnosti na dnevnoj osnovi iznosi 31,5 miliona EUR. Kako stanje na žiro računu kod Centralne banke Crne Gore na 30.9.2021. iznosi 24 miliona EUR, dok je stanje na nostro računima 30 miliona EUR, iz navedenog prozilazi da bi u slučaju stresa Banka ima dovoljan bafer za pokriće likvidnosnih potreba na dnevnom nivou. Rezultati izračuna stabilnog dijela avista depozita na 30.9.2021. godine pokazuju i dalje povoljnu likvidnosnu poziciju, s obzirom da izračun pokazuje stabilni dio avista depozita u iznosu od 69%.

Tržišni rizici (rizici cijena) se odnose na rizik da određene promjene tržišnih cijena, kao što su promjene kursa stranih valuta i promjene kamatnih stopa na tržištu, mogu da utiču na visinu prihoda Banke ili na vrijednost finansijskih instrumenata. U tom smislu, govorimo o valutnom riziku, riziku kamatne stope i credit spread-u.

Izloženost **valutnom riziku** je na niskom nivou. Obim poslovanja sa stranim valutama je sam po sebi na nižem nivou. Takođe, razlika između sredstava i obaveza u pojedinačnim valutama se kreće u okviru propisanih limita. Na 31.12.2021. godine, najveća izloženost se vezuje za valutu dansku krunu. Neto pozicija u danskoj kruni, kao razlika između sredstava i obaveza Banke u ovoj valuti je bila na nivou od 449 hiljada EUR (0,65% regulatornog kapitala Banke; limit 2% regulatornog kapitala).

Izloženost **riziku kamatne stope** se izračunava metodom tzv. standardizovanog kamatnog šoka. Rezultati izračuna za 31.12.2021. godine su 1.882 hiljada EUR (2,80% regulatornog kapitala Banke; limit 20% regulatornog kapitala). Navedeni metod projektuje potencijalne promjene ekonomske vrijednosti kapitala Banke u slučaju nepovoljnih promjena tržišnih kamatnih stopa za 200 bazičnih poena. Pored navedenog metoda, Banka izračunava i efekte koje bi potencijalna promjena tržišnih kamatnih stopa imala na neto kamatne prihode Banke.

Politike upravljanja rizicima

Politike upravljanja rizicima su dio sveobuhvatnog i pouzdanog sistema upravljanja rizicima, koji je uključen u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbjeđuje da profil rizika Banke bude uvijek u skladu sa rizik apetitom, odnosno sklonošću Banke za preuzimanjem rizika. Politike i sistemi upravljanja rizikom se redovno sagledavaju kako bi odrazili promjene u tržišnim uslovima, proizvodima i uslugama koje se nude. Usvajanje strategije i politika za upravljanje rizicima je u nadležnosti Odbora direktora Banke.

Najznačajnije politike kojima se uređuje područje upravljanja rizicima u Banci su:

- Politika upravljanja kreditnim rizikom NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja likvidnošću NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja rizikom kamatne stope NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja valutnim rizikom NLB Banke

- AD Podgorica,
- Politika upravljanja operativnim rizikom NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja rizikom zemlje NLB Banke AD Podgorica,
- Politika investiranja u hartije od vrijednosti bankarske knjige NLB Banke,
- Politika upravljanja nefinansijskim rizicima.

Pored navedenih politika, u Banci se primjenjuju i različite metodologije i procedure za upravljanje rizicima.

- Izjava Upravnog odbora
- Ključni događaji
- Makoeonomski indikatori
- Regulatorno okruženje
- Upravljanje rizicima
- Aktivnosti razvoja
- Organi upravljanja

Sistem internih kontrola

Banka se u svakodnevnom poslovanju susrijeće sa rizicima koji su sastavni dio bankarskog sistema. Jedan od osnovnih zadataka Banke, koja je odgovorna za ostvarivanje ciljeva, kako vlasnicima kapitala, tako i Centralnoj banci Crne Gore, je kontrola rizika, pri čemu uspostavljen i aktivan sistem interne kontrole daje razumne garancije za kontrolu rizika.

Sistem interne kontrole je, shodno Odluci o sistemu upravljanja u kreditnoj instituciji („Sl.list Crne Gore“, br. 119/20), definisan predstavlja skup procesa i postupaka koji su uspostavljeni za adekvatnu kontrolu rizika, praćenje efikasnosti i efektivnosti poslovanja Banke, pouzdanosti njenih finansijskih i ostalih informacija, kao i usklađenosti sa propisima, internim aktima, standardima i kodeksima, u cilju obezbjeđivanja stabilnosti poslovanja Banke.

U skladu sa internim aktom Sistem internih kontrola NLB Banke AD Podgorica, rukovodioci organizacionih djelova, kao važni faktori za rad sistema interne kontrole, vrše nadzor efikasnosti i uspješnosti sistema interne kontrole i o tome vode evidenciju, odnosno, u slučaju otkrivanja kontrolnih nedostataka, izvještavaju nadređene. Rukovodioci svih organizacionih djelova moraju da obezbijede da je nadzor u obliku kontrolnih aktivnosti uključen u svaki dio procesa i da djeluje dinamično i u realnom vremenu.

Sektor interne revizije, kroz procjenu i vrednovanje primjenjenog sistema interne kontrole, vrši cjelokupan nadzor nad funkcionisanjem efikasnosti sistema interne kontrole. Sektor interne revizije preko nezavisnih i odgovarajuće osposobljenih i kompetentnih internih revizora obavlja svestrane interne revizije sistema interne kontrole, na osnovu godišnjeg plana revizorskih aktivnosti koji se zasniva na revizorskoj analizi rizika. Na osnovu obavljene revizije ocjenjuje ispravnost i efikasnost sprovođenja utvrđenih procedura i usklađenost tih procedura sa važećim propisima i odlukama Uprave Banke, Odbora direktora i Odbora za reviziju, ocjenjuje adekvatnost, kvalitet i efikasnost sprovedenih kontrola i izvještavanja koje obavljaju organizacione jedinice, funkcija kontrole rizika i funkcija praćenja usklađenosti, te ocjenjuje efikasnost i efektivnost sistema internih kontrola.

Organizacioni dio za upravljanje rizicima priprema, odnosno definiše politike i procedure upravljanja rizicima, uspostavlja i razvija sistem mjerenja, procjene i izveštavanja o rizicima, nadzire sprovođenje i odlučuje o određenim izloženostima, daje

savjete u vezi odluka povezanih sa upravljanjem rizicima koje se donose i izvještava Upravu i odbor direktora ili odgovarajuće radno tijelo nadzornog odbora o tome da li su izloženosti rizicima i odluke o preuzimanju rizika u skladu sa sklonošću preuzimanja rizika i strategijom upravljanja rizicima Banke.

Organizaciona jedinica za praćenje usklađenosti poslovanja brine se za usklađenost internih akata sa zakonskim i podzakonskim propisima u oblastima koje su definisane u njenim internim aktima, redovno prati relevantno zakonodavstvo, standarde i norme etičkog ponašanja i druge promjene u pravnom okruženju, priprema ili učestvuje u pripremi odgovarajućih internih akata, savjetuje rukovodstvo i druge zaposlene u dijelu ispunjavanja obaveza i zahtjeva sa područja usklađenosti poslovanja i u dijelu razmatranja nastalih neusklađenosti, edukuje zaposlene sa područja integriteta i usklađenosti poslovanja, daje prijedloge za poboljšanje internih kontrola i druge smjernice u odnosu na opredijeljena područja rizika, u cilju poboljšanja njihovog savlađivanja, u saradnji sa funkcijom kontrole rizika provjerava usklađenosti novih proizvoda ili aktivnosti sa relevantnim propisima; a osim toga zadužena je za krovno starateljstvo sistema interne kontrole Banke.

Organizacione jedinice putem *Kataloga poslovnih rizika i ključnih internih kontrola Banke*, kvartalno izvještavaju o funkcionisanju internih kontrola u poslovnim procesima, koji su u nadležnost tih organizacionih jedinica, sa predlozima mjera za njihovo poboljšanje.

Na osnovu podataka unijetih u Katalog, odnosno evidenciju internih kontrola, Sektor za praćenje usklađenosti poslovanja godišnje priprema Sažetak izvještaja organizacionih jedinica o funkcionisanju sistema internih kontrola.

- Izjava Upravnog odbora
- Ključni događaji
- Makoeкономski indikator
- Regulatorno okruženje
- Upravljanje rizicima
- Aktivnosti razvoja
- Organi upravljanja

Aktivnosti razvoja

Svjedoci smo ubrzanog razvoja digitalnih tehnologija u bankarskom sistemu, i kao banka koja je pionir pružanja servisa kroz digitalne kanale, nastavljamo u tom smjeru i imamo vrlo ambiciozna očekivanja koja će dovesti do značajnih izmjena u svakodnevnom radu klijenata, a i Banke interno. Kako bi klijentski servisi bili digitalno podržani, interni kapaciteti u tom pravcu se takođe razvijaju daljim poboljšanjima na CRM-u, Business intelligence aplikaciji i standardizovanje internim upravljanim procesima.

Banka je usvojila strategiju razvoja kanala i time trasirala sebi put i očekivanja za naredni period. Kao najvažnije aktivnosti se izdvajaju aktivnosti vezane za digitalnu bankarsku platformu u najširem smislu i automatizaciju kreditnog procesa, a takođe očekuje se i dodatni razvoj na polju već postavljenih rješenja u ecommerce okruženju i digitalnog novčanika, odnosno udaljenim pristupima računima i uslugama.

Integracija sa servisima koji su poznati i već prihvaćeni od strane veće grupe klijenata doprinosi boljoj povezanosti i komunikaciji, a otvara se i mogućnost daljeg povećanja obima i kvaliteta usluga, što će nužno dovesti i do većeg zadovoljstava klijenta. Značajna je sinergija na nivou NLB Grupe, jer se kroz razmjenu iskustava i znanja odluke brže i jednostavnije donose, a ostvaruje se i prednost putem grupnog pristupa za rešavanje pitanja digitalizacije Banke.

S tim u vezi, poslovanje Banke je strateški usmjereno na aktivnosti razvoja i unapređenja poslovanja, prije svega kroz inovacije i unapređenja na području informacione tehnologije, trasirajući time pravac daljeg razvoja Banke i približavajući se cilju digitalnog poslovanja u svakodnevnoj poslovnoj praksi.

U 2021. godini nastavljen je trend ubrzane digitalizacije potpomognut novim uslovima (rad od kuće) usljed uticaja COVID-19 pandemije. Kroz zajedništvo razvojnih planskih aktivnosti nastavljeni su procesi optimizacije i implementacije novih usluga u cilju pružanja kvalitetnije i efikasnije usluge klijentima.

U 2021. godini uspješno je realizovano niz infrastrukturnih i aplikativno - tehnoloških projekata, u cilju obezbjeđenja veće sigurnosti cjelokupnog informacionog sistema i pružanja kvalitetnije IT podrške poslovnim procesima i razvojnim inicijativama, kroz postupke optimizacije postojećih i uvođenja

novih inovativnih rješenja. Sinergija na nivou NLB Grupe i pružanje jedinstvene i inovativne usluge klijentima u regionu, bila je prepoznat cilj u okviru koga je realizovano niz aktivnosti koje su doprinjele većoj internoj efikasnosti i boljem korisničkom iskustvu klijenata u krajnjem. Na grupnom nivou je nastavljen trend unifikacije hardverske opreme i zajednički nastup pri nabavci iste, a sve u cilju smanjenja troškova i lakšeg upravljanja dobavljačima opreme.

U segmentu infrastrukturnih projekata, posebna pažnja je posvećena povećanju sigurnosti i raspoloživosti cjelokupnog informacionog sistema. Kroz realizaciju više značajnih aktivnosti postignuto je unapređenje bezbjednosti i raspoloživosti cjelokupnog sistema. Vodeći računa o stabilnosti i pouzdanosti infrastrukturnog sistema, realizovane su planirane investicije kako bi sistem ostao na maksimalnom nivou raspoloživosti. Takođe, u velikoj mjeri je realizovana sinergija sa NLB Grupom u domenu planiranja i realizacije sigurnosnih aktivnosti.

Unaprijeđeno je i procesno vođenje većine poslovnih procesa kroz njihovu implementaciju u DMS sistemu, čime je obezbijedeno sistematsko i strukturno odvijanje istih. Značajan napredak je postignut u dijelu unapređenja kvaliteta i brige o podacima kroz redovnu kontrolu definisanih KPI, a uz konstantno praćenje i unapređenje kvaliteta podataka. Core softversko rješenje je, u saradnji sa ostalim poslovnim sektorima Banke, unaprijeđeno sa velikim brojem razvojnih i izvještajnih funkcija.

Zahvaljujući dobroj organizaciji i predanom radu svih zaposlenih, integracija sa Komercijalnom bankom je realizovana u kratkom roku uz ispunjenje svih planiranih ciljeva i što je najvažnije bez ikakvih problema za klijente.

Izjava Upravnog odbora
Ključni događaji
Makoeкономski indikatori
Regulatorno okruženje
Upravljanje rizicima
Aktivnosti razvoja
Organi upravljanja

Uvijek smo dostupni.

Prabake su plaćale gotovinom.

Bake su plaćale čekovima.

Majke plaćaju digitalno.

Šta li će novo smisliti sljedeća generacija?

Kako bi blagovremeno ispratili sve brže globalne promjene, razvili smo rješenja sa istim funkcionalnostima kakve ima moderan svijet: ona su brza, efikasna, laka za rukovanje i pametna. Uz inovativna digitalna rješenja, osiguravamo da su sve bankarske usluge dostupne bilo gdje, bilo kada, istovremeno koristeći napredne sigurnosne tehnologije da sačuvamo vašu privatnost.

Upravljanje kadrovima

Banka je svjesna da njen uspjeh zavisi od uspješnosti zaposlenih, te je stoga posebno posvećena aktivnostima razvoja njihovih potencijala, kao i njihovog osjećanja zadovoljstva i pripadnosti. U cilju jačanja svojih poslovnih uspjeha, Banka teži poboljšanjima i inovativnoj praksi što boljeg angažovanja zaposlenih. Kao strateški partner poslovnog segmenta Banke, Sektor upravljanja ljudskim resursima (HR), je fokusiran na potrebe njenog organizacionog i kulturnog razvoja.

Broj zaposlenih

Banka je nastavila sa optimizacijom procesa i određivanjem optimalnog broja zaposlenih. U oktobru 2021. godine ukupan broj zaposlenih je iznosio 304, a nakon pripajanja Komercijalne banke, NLB Banka je poslovnu godinu završila sa 367 zaposlena radnika.

Zbog pandemije COVID-19, aktivnosti vezane za zdravlje i bezbjednu životnu sredinu imale su prioritet. Rad je organizovan na način da svi zaposleni, ukoliko im opis posla ili druge okolnosti to dozvoljavaju, imaju mogućnost rada od kuće (na daljinu), što je u 2021. godini, u prosjeku iskoristilo 30% zaposlenih u Banci.

Tradicija ulaganja u zaposlene

U skladu sa vrijednostima Grupe, NLB Banka AD Podgorica vjeruje da je za uspješno uvođenje promjena, ključno ulaganje u razvoj potencijala zaposlenih.

Briga o našim zaposlenima je ključna vrijednost koja se ogleda u nekoliko aktivnosti i mogućnosti namenjenih svim zaposlenima. Organizaciona kultura se mijenja angažovanjem u različitim oblastima, omogućavanjem rotacije zaposlenih i promjenom radnog okruženja, promovišući razmišljanje van okvira i lični razvoj. Kao rezultat toga, promjenom ponašanja mijenja se i organizaciona kultura.

Organizacija koja uči

Različite aktivnosti obuke imaju za cilj podizanje svijesti i podsticanje zaposlenih da prihvate promjene. Svrha ovih aktivnosti je bila obuka zaposlenih da se organizuju u novim okolnostima izazvanim COVID-19, da ostvare svoje poslovne ciljeve, i na taj način ispune lična očekivanja pokazujući društvenu odgovornost u interakciji sa svim zainteresovanim stranama.

Tokom 2021. godine Banka je nastavila praksu razvoja eksternih edukacija uz pomoć konsultanata na tržištu Crne Gore i u inostranstvu, a poseban akcenat je bio na prodajnom segmentu Banke, razvoju optimizacije poslovanja, unaprijeđenju leaderskih vještina, povećanju sinergije timskog rada. Zbog COVID-19 većina obuka se i u toku 2021. godine odvijala online.

Dobrobit i zdravlje

Banka je bila posvećena pružanju znanja o dobrom zdravlju, stvaranju radnog okruženja koje omogućava kvalitetne međuljudske odnose i promovisanju aktivnosti koje unapređuju dobro zdravlje i zadovoljstvo zaposlenih.

Banka je obezbijedila svu neophodnu zaštitnu opremu (maske, rukavice, dezinfekciona sredstva) i obezbijedila odgovarajuću distancu, uz mogućnost rada od kuće.

Sistem nagrađivanja kao motivacija za angažovanost i posvećenost

Za zaposlene NLB Banke AD Podgorica, zarada se sastoji iz fiksnog i varijabilnog dijela. Fiksni dio zarade utvrđuje se prema složenosti posla za koji je zaposleni zaključio ugovor o radu, dok varijabilni iznos zavisi od radnog učinka zaposlenog. Pored tromjesečne ili polugodišnje naknade, zaposlenima se dodjeljuje i zimnica, čiji iznos zavisi od poslovanje Banke u datoj godini. Procjenu učinka vrši rukovodilac organizacione jedinice zaposlenog u odnosu na ciljeve postavljene za određeni period procjene (kvartal ili polugodište). Ciljevi su postavljeni prema „SMART“ metodi, što znači da moraju biti specifični, mjerljivi, ostvarljivi, relevantni i vremenski ograničeni.

Izjava Upravnog odbora
Ključni događaji
Makoeekonomski indikatori
Regulatorno okruženje
Upravljanje rizicima
Aktivnosti razvoja
Organi upravljanja

Mi igramo za vaš tim.

Prva generacija je pokretala klubove.
Sljedeća generacija je osvajala nacionalne šampionate.
Treća generacija dala je regionalne šampione.
Pomažemo ovoj generaciji da dohvati zvijezde.

Ništa ne povezuje i ojačava veze saradnje i ništa nas ne uči bolje kako da dobijamo ili gubimo dostojanstveno, kao što to čini sport. Naročito u ovom regionu, sa tako raznolikim bogatstvom sportske istorije. Zato što vjerujemo da sport pokreće i osnažuje moć povezivanja, jača fizičko i duhovno blagostanje i inkluziju, ponosni smo da podržavamo najbolje sportiste i mlade sportske nade regiona. Na taj način postajemo jedan od najvećih pokrovitelja sporta u regionu.

Prikaz pravila korporativnog upravljanja

1. U Banci je na snazi Politika korporativnog upravljanja, koja je javno objavljena na stranici <https://api.nlb.me/files/1509978560-politika-korporativnog-upravljanja-nlb-banke-ad-podgorica.pdf>
Sva interna akta koja potpomažu sprovođenju Politike korporativnog upravljanja definisana su Statutom NLB Banke, poslovnica o radu organa upravljanja (Skupština, Odbor direktora, Uprava) i njihovih tijela, Kodeksom ponašanja NLB Grupe, koji obavezuje Banku, kao članicu NLB Grupe, kao instituciju i sve njene zaposlene da sprovode zakonito i transparentno poslovanje u svim segmentima, Politikom o društveno odgovornom poslovanju u NLB Banci AD Podgorica, te brojnim aktima iz domena upravljanje kadrovima, kao i Interne revizije, nezavisnog organizacionog dijela, direktno odgovornog Odboru za reviziju i Odboru direktora.
2. Politikom korporativnog upravljanja i Kodeksom ponašanja u NLB grupi, koji je objavljen na <https://www.nlb.me/me/nlb-banka/opste/uskladenost-i-integritet> definisano je više elemenata, koji nijesu izričito propisani zakonom, ali se koriste u cilju unapređenja korporativnog upravljanja i ukupnog poslovanja. Posebno se kao bitan princip u segmentu *Sistema podjele odgovornosti i ovlašćenja između rukovodećih i nadzornih tijela NLB Banke* ističe Uprava, koja dnevno upravlja bankom, iako Zakon o bankama to izričito ne propisuje. Shodno navedenom, Banka ima najmanje dva izvršna direktora (članovi Uprave) od kojih je jedan glavni izvršni direktor (predsjednik Uprave) i koji djeluju kao Uprava Banke. Uprava Banke vodi, predstavlja i zastupa Banku samostalno i po vlastoj odgovornosti, za šta ima puna ovlašćenja u skladu sa Statutom i poslovnikom o svom radu. Odluke iz svoje nadležnosti, članovi Uprave po pravilu donose jednoglasno, a u slučaju da nije postignuta jednoglasnost i nije statutom drugačije definisano, odlučuje većinom glasova. U slučaju istog broja glasova, odlučuje glas predsjednika Uprave.
Od ostalih principa, koji nijesu izričito propisani zakonom, treba navesti:
 - Obaveza otkrivanja sukoba interesa i nezavisnosti članova Odbora direktora i Uprave Banke;
 - Preuzeta obaveza Odbora direktora da ocjenjuje svoju efikasnost;
 - Briga o zaposlenima u Banci (sa pratećom strategijom

i aktima) se oslanja na savremeni pristup upravljanja sposobnostima zaposlenih koji su temeljni izvor konkurentne prednosti i uspješnog rada, ugleda Banke i održivog razvoja;

- Definisanje strategije komunikacije i druge forme društvene i politike zaštite životne sredine.

3. Kodeks ponašanja u NLB Grupi i brojna pod-akta, između ostalog definišu: Izbjegavanje neprihvatljivih praksi; Izbjegavanje sukoba interesa; Poštovanje zakonskih i drugih važećih propisa; Zakonito upravljanje imovinom; Etičnost, Društvenu odgovornost i dr. Kodeks ponašanja NLB Grupe predstavlja skup pravila koja svaki zaposleni NLB Grupe mora da razumije i da poštuje. Kodeks rezimira vrijednosti i predviđa Osnovna načela ponašanja na kojima se zasnivaju poslovanje i djelovanje NLB Grupe. Dakle, Kodeks pruža uputstva za naše svakodnevne postupke i pomaže nam da razumijemo što se u NLB Grupi očekuje od svakog zaposlenog i od drugih interesnih strana. Na ovaj način, on takođe definiše i šta je presudno za ispunjenje dugoročne strategije razvoja NLB Grupe i njenog odgovornog ponašanja kojim održavamo povjerenje naših klijenata, zaposlenih, interesnih strana i društvenog okruženja u kom NLB Grupa posluje. Kodeks jasno definiše očekivanja od svakog zaposlenog u NLB Grupi, a takođe propisuje i standarde koji se očekuju u našem odnosu sa interesnim stranama i uputstva i smjernice u našem svakodnevnom radu i poslovanju NLB Grupe. NLB Grupa posluje u sektorima koji su visoko regulisani zbog neophodnog obezbjeđivanja finansijske stabilnosti i sprječavanja sistemskih rizika. NLB Grupa je svjesna da je usklađenost poslovanja osnova njene poslovne djelatnosti. Od svih zaposlenih se očekuje da poznaju međunarodne standarde, važeće zakone, pravila i propise u svim oblastima, kao i profesionalne standarde sa kojima moraju da se upoznaju tokom svog rada. Nelojalne poslovne prakse i slični neprihvatljivi postupci imaju negativan uticaj na povjerenje naših klijenata i narušavaju reputacije NLB Grupe i mogu Banku da izlože regulatornim mjerama, novčanim kaznama ili drugim negativnim posljedicama. Dakle, svi zaposleni u NLB Grupi su lično odgovorni i obavezni da djeluju u skladu sa važećim propisima, internim pravilima i procedurama, i uputstvima i da slijede duh, namjenu i pravila navedena u njima.

Banka nije imala poznatih odstupanja od pravila korporativnog upravljanja tokom 2021. godine, jer su svi navedeni principi sprovedeni upravo kako su propisani, uz poštovanje zakonske regulative i pozitivnih pravila poslovne prakse.

A young girl with brown hair, wearing a blue and white striped shirt and a black backpack, is leaning on a wooden fence and looking thoughtfully to the right. Behind her, two young boys are also looking in the same direction. They are in a grassy field with mountains in the background under a blue sky with white clouds. A thin purple arc is visible on the right side of the image.

Čuvamo ono što nam najviše znači.

Prije 52 godine, prvi put smo proslavili Dan Zemlje.

Prije 40 godina uveli smo reciklažu.

Prije dvije godine, obavezali smo se na ekonomiju sa niskim procentom ugljenika.

Kojem cilju će se naredne generacije posvetiti?

Rastući značaj ekoloških i socijalnih pitanja igra važnu ulogu u kvalitetu života u našem lokalnom regionu. Uključivanjem održivosti u naše bankarske usluge, ne samo da jačamo odnose sa klijentima, zaposlenima, dobavljačima, investitorima i širom zajednicom, već brinemo o sadašnjim i budućim generacijama. Ne doživljavamo održivost samo kao slovo na papiru, već kao niz odluka, mjera i akcija koje će obezbijediti nove prilike za generacije koje dolaze.

Organi upravljanja

Skupština akcionara

Skupštinu akcionara NLB Banke čine svi akcionari, odnosno njihovi punomoćnici, koji nezavisno od broja i klase akcija koje posjeduju imaju pravo da prisustvuju sjednici Skupštine. Većinski akcionar NLB Banke je NLB d.d. Ljubljana.

Rad Skupštine regulisan je Poslovníkom o radu Skupštine akcionara NLB Banke AD Podgorica i Statutom NLB Banke AD Podgorica. Skupština zasijeda prema potrebi, a najmanje jedanput godišnje.

Skupština akcionara je zasijedala 4 puta u 2021. godini.

Na redovnoj sjednici, održanoj 1.juna 2021. godine, Skupština je usvojila set odluka koje su se ticale harmonizacije i približavanja novom zakonodavstvu čija primjena počinje od 1. januara 2022. U tom kontekstu, usvojene su: Politika za procjenu primjerenosti članova Nadzornog, Upravnog odbora i ključnih funkcija NLB Banke AD Podgorica, Politika o izboru i imenovanju članova Nadzornog i Upravnog odbora NLB Banke AD Podgorica, Predlog Odluke o naknadama eksternim članovima Odbora direktora odnosno Nadzornog odbora koji nisu u radnom odnosu u NLB DD Ljubljana ili u bankama članicama NLB Grupe, kao i Odluka o isplati naknade eksternom članu Odbora direktora Sonji Šmuc.

Tokom 2021. godine, Banka je uspješno okončala proces spajanja sa Komercijalnom bankom AD Podgorica, članicom NLB Grupe, a Skupština akcionara je blagovremeno donijela više odluka iz tog naslova, i to: Odluku o usvajanju izvještaja nezavisnog eksperta o ispitivanju nacrtu Ugovora o spajanju putem pripajanja Komercijalne Banke AD Podgorica NLB Banci AD Podgorica; Odluku o emisiji akcija po osnovu restruktuiranja spajanjem putem pripajanja Komercijalne Banke AD Podgorica NLB Banci AD Podgorica, Odluke o izmjenama i dopunama Statuta NLB Banke AD Podgorica, odluke o izmjenama i dopunama Ugovora o osnivanju NLB Banke AD Podgorica, Odluke o spajanju putem pripajanja Komercijalne Banke AD Podgorica NLB Banci AD Podgorica, Odluke o usvajanju elaborata – dokumenta o uslovima i razlozima spajanja putem pripajanja Komercijalne Banke AD Podgorica NLB Banci AD Podgorica, Odluke o usvajanju pisanog izvještaja – pravno i ekonomsko objašnjenje nacrtu Ugovora o Spajanju po osnovu pripajanja Komercijalne Banke AD Podgorica NLB Banci AD Podgorica

Pored toga, Skupština je usvojila i Godišnji izvještaj o poslovanju sa izvještajem nezavisnog spoljnog revizora za 2020. godinu u skladu sa članom 29 tačka 2 Zakona o bankama i članom 24 Statuta.

Takođe, Skupština je na istoj sjednici donijela odluku da ostvarena dobit po Godišnjem računu NLB Banke AD Podgorica za 2020. godinu, u ukupnom iznosu od 3.308.745,74 EUR, bude usmjerena u neraspoređenu dobit i predstavlja stavku osnovnog kapitala Banke. Na drugoj vanrednoj sjednici Skupštine akcionara NLB Banke AD Podgorica, održanoj 8. septembra 2021. godine, NLB dd Ljubljana, kao većinski vlasnik, je dostavila predlog da se na sjednici Skupštine akcionara za članove Nadzornog odbora, na period od četiri godine imenuju sedam članova od čega su tri nezavsina: Archibald Kremser, Marjana Usenik, Uroš Jerovšek, Igor Macura, kao članovi koji predstavljaju većinskog akcionara, te Liliana Lapadatoni-Huluta, Mijat Jocović, Sonja Šmuc, kao nezavisni članovi. Skupština je navedeni predlog usvojila i imenovala navedene članove koji su imenovani na period od 4 godine, počev od 1.januara 2022, odnosno odluka stupa na snagu danom donošenja, uz uslov da se prethodno dobije odobrenje od strane Centralne banke Crne Gore za obavljanje funkcije članova Nadzornog odbora.

Na trećoj vanrednoj sjednici Skupštine akcionara koja je održana 11. oktobra 2021. donešene su odluke kojima se usvaja Ugovor o spajanju putem pripajanja Komercijalne Banke AD Podgorica NLB Banci AD Podgorica, u svemu kao u tekstu Ugovora, kao i Odluka o izmjenama i dopunama Statuta NLB banke AD Podgorica. Ovom Odlukom, usvojene su izmjene i dopune Statuta Banke u vezi sa usklađivanjem sa Zakonom o privrednim društvima i sprovođenjem postupka restrukturiranja, kojim je Banci pripojena Komercijalna banka AD Podgorica, akcionarsko društvo sa registrovanim sjedištem na adresi Cetinjska 11, VI sprat, Kula PC1, Podgorica, registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata Crne Gore pod brojem 40006783, PIB 02373262. Donošenjem navedenih odluka, stekli su se svi uslovi da se Komercijalna banka spoji sa NLB Bankom 12.novembra 2021.

Na četvrtoj vanrednoj sjednici Skupštine akcionara, koja je održana 7. decembra 2021. usvojene su Odluke o izmjenama i dopunama Statuta Banke, koji je usklađen Zakonu o

kreditnim insitucijama, čija primjena počinje 1.januara 2022. Na istoj sjednici, Skupština je na predlog većinskog akcionara za članove Nadzornog odbora NLB Banke AD Podgorica imenovala: Archibald Kremsera, predsjednik, Marjanu Usenik, zamjenicu predsjednika, Uroš Jerovšeka, član, koji predstavljaju članove zavisne od NLB Grupe, kao i Lilianu Lapadatoni-Huluta i Mijata Jocovića, nezavisne članove. Usvajanjem ove odluke stavljena je van snage odluka o imenovanju članova Nadzornog odbora NLB Banke AD Podgorica koja je donijeta na sjednici Skupštine akcionara održane 8. septembra 2021. godine.

Odbor direktora

Najvažniji zadaci Odbora direktora NLB Banke su ostvarenje strateških usmjerenja, kao i povjerenje vlasnika i poslovnih partnera u funkcionisanje Banke. Odbor direktora NLB Banke obavlja zadatke iz svoje nadležnosti u skladu sa zakonima, koji uređuju poslovanje banaka i poslovnih društava, kao i Statutom NLB Banke.

Odbor direktora se sastoji od sedam članova i, u skladu sa zakonskim propisima, ispoštovana je odredba o broju članova Odbora koji su nezavisni od Banke. Članovi Odbora direktora nijesu u sukobu interesa. Odbor direktora je tokom 2021. godine održao 30 sjednice (uključujući vanredne i korespondentske sjednice) i ispoštovao zakonsku obavezu da se sjednice Odbora direktora održavaju najmanje jednom mjesečno. Tokom izvještajnog perioda, rad Odbora direktora je bio usmjeren na aktivnosti, koje su se odnosile na realizaciju zadataka i ciljeva, utvrđenih u dugoročnim strateškim i godišnjim planskim dokumentima u Banci i na nivou NLB Grupe. Odbor direktora je redovno razmatrao: mjesečne poslovne i finansijske izvještaje, izvještaje o izloženosti i upravljanju rizicima, mjesečne i kvartalne izvještaje o aktivnostima preduzetim na sprovođenju strategije naplate najvećih problematičnih plasmana za pravna i fizička lica.

Posebnu pažnju tokom 2021. godine Odbor direktora je posvetio spajanju sa Komercijalnom bankom AD Podgorica, kao i harmonizaciji i usvajanju velikog broja akata sa ciljem da Banka spremno počne 2022. godinu usklađena sa novim

Izjava Upravnog odbora
Ključni događaji
Makoeekonomski indikatori
Regulatorno okruženje
Upravljanje rizicima
Aktivnosti razvoja
Organi upravljanja

Sadržaj

37

Zakonom o kreditnim institucijama i njegovim podzakonskim aktima, a koji predstavlja lex specialis koji uređuje u potpunosti bankarsko poslovanje.

Redovno su razmatrani izvještaji koji se odnose na kontrole i realizaciju preporuka spoljne revizije, Centralne banke Crne Gore i Interne revizije Banke, izvještaji Interne revizije, kao i kvartalni izvještaji vezani za praćenje usklađenosti poslovanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma. Odbor direktora je redovno razmatrao i materijale sa sjednica Odbora za reviziju, koji su i u nadležnosti Odbora direktora i na redovnim sjednicama je neposredno informisan o ostalim aktivnostima koje se odnose na rad Odbora za reviziju. Odbor direktora je odlučivao o odobrenju limita i kreditnih plasmana za klijente Banke, za izloženosti iznad 10% sopstvenih sredstava Banke, a poseban fokus u njihovom radu bio je usmjeren na rješavanje problematičnih plasmana.

Odbor direktora je donosio odluke o sazivanju Skupštine akcionara i utvrđivao predloge odluka za Skupštinu akcionara Banke.

Sa ciljem usklađivanja sa zakonskom regulativom i standardima NLB d.d., Odbor direktora je razmatrao i usvojio više internih akata, odnosno njihovih izmjena i dopuna.

Odbor direktora upravlja u skladu sa najvišim etičkim standardima upravljanja i uzimajući u obzir sprečavanje konflikta interesa.

Odbor za reviziju

Prati i priprema predloge odluka za Odbor direktora iz domena finansijskog izvještavanja, internih kontrola i upravljanja rizicima, interne revizije, usklađenosti poslovanja i eksterne revizije i vrši nadzor nad izvršavanjem naloga regulatora.

Sjednice Odbora se održavaju po potrebi, a najmanje jednom kvartalno i ,po pravilu, prije sjednice Odbora direktora. Tokom 2021. godine je održano 10 sjednica, uključujući vanredne i korespodentske sjednice.

Uprava

Uprava vodi, predstavlja banku, nezavisno i na sopstvenu odgovornost za ono za šta je ovlašćena u skladu sa zakonskim odredbama, Statutom Banke i Pravilnikom o organizaciji Banke.

Poslovníkom o radu Uprave NLB Banke definišu se nadležnosti i odgovornosti za odlučivanje, predstavljanje i zastupanje, kao i način rada Uprave Banke.

Na dan 31. decembra 2021. Upravu čine Martin Leberle (glavni izvršni direktor i predsjednik Uprave), Marko Popović (izvršni direktor i član Uprave), Dino Redžepagić (izvršni direktor i član Uprave) i Lana Đurasović (izvršna direktorica i članica Uprave). Zbog dužeg odsustva glavnog izvršnog direktora, do avgusta, Dino Redžepagić je upravljao Bankom, a Upravi se počev od aprila do kraja 2021. pridružila Lana Đurasović, koja je kao izvršna direktorica bila odgovorna za domen upravljanja finasijama kao i upravljanjem bilansnim odnosima i operacijama na finansijskim tržištima.

Odgovornost predsjednika i članova Uprave je podijeljena po organizacionim djelovima, odnosno poslovnim područjima iz njihove nadležnosti.

Martin Leberle, predsjednik Uprave, je neposredno nadležan za sljedeća poslovna područja: organizaciono-kadrovske poslove, praćenje usklađenosti poslovanja, sprječavanje pranja novca, generalni sekretarijat (korporativno upravljanje i komuniciranje), pravne poslove. Dino Redžepagić, član Uprave, neposredno je zadužen za poslovna područja prodaje za građane i pravna lica i informacione tehnologije, kao i inovacije. Marko Popović, član Uprave, neposredno je nadležan za poslovna područja: upravljanje rizicima, bankarske usluge i podršku, nabavku, zaštitu i trezor, upravljanje problematičnim plasmanima i restrukturiranje. Lana Đurasović, izvršna direktorica i članica Uprave, neposredno odgovorna za domen upravljanja finasijama kao i upravljanje bilansnim odnosima i operacijama na finansijskim tržištima.

Na redovnim sjednicama Uprave i njenim tijelima, raspravlja se o zadacima iz redovnog poslovanja i razvoja NLB Banke, pitanjima kadrova, informacione tehnologije i bezbjednosti.

Članove Uprave bira Odbor direktora, uz odobrenje Centralne Banke Crne Gore. U 2021. godini održane su 52 redovne sjednice Uprave, a Uprava je svakodnevno donosila odluke iz svoje nadležnosti.

Specijalizovane sjednice Uprave

Članovi Uprave na redovnim specijalizovanim sjednicama

donose odluke sa područja upravljanja operativnim rizicima i područja zaštite lica, informacija i imovine i zaštite ličnih podataka.

Članovi specijalizovane Uprave su glavni izvršni direktor i izvršni direktori. Specijalizovane sjednice Uprave se održavaju jednom mjesečno.

Održano je 12 sjednica u 2021. godini.

Radna tijela Uprave su:

- Odbor za upravljanje bilansnim odnosima i kapitalom,
- Kreditni odbor Banke i Kreditni odbor za fizička lica,
- Odbor za listu za intenzivno staranje, nadzornu listu i praćenje problematičnih plasmana,
- Komisija za likvidnost,
- Korisnički kolegijum za informacionu tehnologiju,
- Odbor za upravljanje promjenama.

Izjava Upravnog odbora
Ključni događaji
Makoeonomski indikatori
Regulatorno okruženje
Upravljanje rizicima
Aktivnosti razvoja
Organi upravljanja

Ostalo

Socijalna i kadrovska pitanja

Kao i ranijih godina, Banka je i u 2021. godini uzela učešće u Vladinom **Programu stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem**, i omogućila stručno usavršavanje za 28 visokoškolaca.

Nastavljene su aktivnosti razvoja savremenih mehanizama zaštite zaposlenih od svakog oblika diskriminacije i mobinga.

Brigu o zdravlju zaposlenih i odgovoran odnos prema svom kadru, Banka je pokazala i produženjem Ugovora o **Dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju za vanbolničko liječenje zaposlenih**, putem kojeg je svim zaposlenima pružena mogućnost besplatnog liječenja do određenog iznosa.

Projekat pripranja Komercijalne banke obilježio je godinu za nama i u kadrovskom/ socijalnom segmentu. Banka je sa velikom pažnjom pristupila svakom zaposlenom Komercijalne banke i razgovoru sa njima. Za kolege koje su dalji razvoj svoje karijere vidjeli na nekom drugom mjestu, pripremljeni su sporazumni raskidi radnog odnosa, uz isplatu otpremnina. Cilj Banke je bio da proces prelaska u NLB sistem bude što lakši i jednostavniji za nove kolege, tako da su već krajem novembra 2021. godine započele tzv. „onboarding“ edukacije koje će osigurati da se kolege uspješno uklope i da nastavimo da gradimo i unapređujemo našu Banku.

Složena epidemiološka situacija je nastavljena i tokom 2021. godine, a Banka je nastavila sa praksom da obezbjeđuje sva neophodna sredstva za dezinfekciju i zaštitne maske za svoje zaposlene, ali i besplatne testove i vakcinaciju za zaposlene i članove njihove porodice.

Na ovaj način Banka štiti i svoje klijente i samim tim doprinosi boljem poslovanju, čime potvrđuje svoj status društveno odgovorne kompanije.

Društveno odgovorna uloga Banke

U skladu sa Kodeksom korporativne usklađenosti i etičkog postupanja zaposlenih u Banci i Statutom Banke, dugoročni cilj Banke je nastojanje da se poveća njena vrijednost i pruži doprinos većem kvalitetu života šire društvene zajednice, njegujući proaktivan stav prema socio-ekonomskim potrebama društva.

NLB Banka AD Podgorica, kao članica NLB Grupe, snažno usmjerene prema regionu jugoistočne Evrope, u lokalnoj zajednici ima ulogu koja prevazilazi okvir finansijskog sektora. Svoj uticaj na finansijskom tržištu, između ostalog, duguje društveno odgovornom djelovanju u različitim oblastima (sport, zaštita životne sredine, zdravstvo, obrazovanje). U svakodnevnom poslovanju Banka nastoji da umanju negativne učinke na prirodnu sredinu, tražeći mogućnosti njene obnove i zaštite, vodeći računa o održivom razvoju Banke.

Kroz različite aktivnosti, putem sponzorstava, donacija, projekata zaštite životne sredine, NLB Banka je u 2021. godini investirala značajna sredstva i vrijeme zaposlenih.

Banka posvećuje posebnu pažnju znanju i cjeloživotnom učenju. Ključni stubovi društveno – odgovornog poslovanja Banke su briga za svoje zaposlene i zaštita zakonitosti i integriteta, kao i promovisanje preduzetništva, povećavanje finansijske pismenosti i mentorski pristup klijentima, podrška profesionalnim i omladinskim sportovima, humanitarnim aktivnostima i zaštiti kulturne baštine.

U odnosima sa zaposlenima, akcionarima, klijentima i društvom u cjelini, Banka postupuje kao odgovoran i uzoran građanin, rukovodeći se principima **Politike društveno odgovornog djelovanja**. Sada, više nego ikada, Banka njeguje koncept brižnog mentorstva, kako unutar organizacije, prema zaposlenima, tako i prema klijentima Banke i izvan nje, i to ne samo u oblasti finansijskog savjetovanja, već i u svim drugim oblastima od značaja za društvo.

Važan dio misije NLB Grupe, pored brige o klijentima kroz predanost, znanje i inovativna rješenja, je stvaranje boljeg života i bolje budućnosti za cijeli region u kojem posluje. NLB Grupa čvrsto vjeruje da može da obezbijedi dodatnu vrijednost klijentima, zaposlenima i istovremeno čitavom društvu, zbog čega je i krenula putem intenzivnog integrisanja održivosti u svoje poslovanje.

S tim u vezi, NLB Banka nastoji da u sve svoje aktivnosti integriše **Principe Ujedinjenih nacija za odgovorno bankarstvo**. Riječ je o jedinstvenom okviru za održivu bankarsku industriju, razvijenom u inovativnom partnerstvu između banaka i Ujedinjenih nacija. NLB d.d. je kao matična banka NLB Grupe 2020. godine potpisala Principe za odgovorno bankarstvo Ujedinjenih nacija, i sve članice NLB Grupe, koja posluje u regionu jugoistočne Evrope, će slijediti primjer i postepeno uključivati održivost u poslovni model banke.

Principi odgovornog bankarstva definišu ulogu i odgovornost banaka u oblikovanju održive budućnosti. Istovremeno, pomažu u usklađivanju ciljeva banaka sa ciljevima održivog razvoja UN-a i Pariskim sporazumom o klimatskim promjenama iz 2015. godine. Takođe, važno je da podstaknu banku da integriše održivost u sva svoja poslovna područja i utvrdi kako najbolje može doprinijeti održivom svijetu.

Godina 2021. je specifična poslovna godina u kojoj je pandemija COVID-19 imala negativan uticaj na značajan broj poslovnih subjekata, pa samim tim i NLB Banku. Međutim, Banka nije smanjila već je naprotiv, povećala svoju finansijsku podršku, i svoje društveno odgovorno djelovanje usmjerila na: podršku sportu, projekte očuvanja životne sredine, donacije domovima zdravlja, humanitarne aktivnosti uz volontersku podršku zaposlenih.

Izjava Upravnog odbora
Ključni događaji
Makoeekonomski indikatori
Regulatorno okruženje
Upravljanje rizicima
Aktivnosti razvoja
Organi upravljanja

Ulaganje u razvoj sporta

Društveno odgovorno poslovanje NLB Banke i dalje je usmjereno na snažnu promociju sporta, kroz podršku većim i manjim sportskim klubovima, mladim sportistima, čiji talenat i sportski duh su inspiracija za cijelo društvo i doprinose dobrom zdravlju i blagostanju.

U protekloj godini putem **Zlatnog sponzorskog ugovora Banka je podržala Košarkaški klub Budućnost Voli** za učešće na regionalnom takmičenju – ABA Liga i učešće u Euro Kupu. Na ovaj način afirmiše se sport i najbolji rezultati sporta u Crnoj Gori.

U oblasti sporta za mlade, NLB Banka je donacijama podržala više juniorskih klubova iz različitih sportova, dajući doprinos poboljšanju uslova za bavljenje sportom mladih talenata.

Na ovaj način radili smo na podizanju svijesti društva o značaju fizičkog vježbanja za očuvanje zdravlja koje je i tokom 2021. godine bilo zajednička briga svih nas, te usmjeravali pažnju javnosti na pozitivan uticaj koji će sport i nakon pandemije imati na rehabilitaciju, socijalizaciju i inkluziju.

Finansijsko opismenjavanje

Kao **finansijski mentor**, Banka je posvećena savjetovanju u oblasti finansijske pismenosti. Naime, uz pomoć posebne web platforme u okviru web portala, kao i zvaničnih profila Banke na društvenim mrežama, klijentima i drugim zainteresovanim građanima se pružaju korisni finansijski savjeti, dajući odgovore na pitanja kako samostalno upravljati ličnim i poslovnim finansijama, kako se razumno zaduživati, te kako planirati finansijsku budućnost.

Banka je u ovoj godini započela projekat posjeta osnovnim školama koje, uz simbolične donacije opreme i potrepština za škole, imaju za cilj da se djeca kroz interaktivan pristup edukuju o osnovnim finansijskim pojmovima i o značaju štednje i odgovornog odnosa prema novcu.

Zaštita životne sredine i zdravlje zaposlenih

Banka je posebno posvećena aktivnostima zaštite životne sredine. U 2021. pružena je pomoć u rješavanju teških posljedica koje su nastale usljed požara na park šumi „Gorica” u sušnim ljetnjim mjesecima, na način što je obezbijeđena po jedna

sadnica za svakog zaposlenog u Banci, za revitalizaciju i očuvanje „pluća grada”.

Unutar organizacije, osnovan je **Volonterski klub**, koji će uzeti učešće u aktivnostima sadnje i raščišćavanja opožarenog terena.

Tokom 2021. godine prisustvo pandemije COVID-19 i dalje je zahtijevalo poseban napor poslovne zajednice da održi kontinuitet poslovanja. NLB Banka s ponosom ističe način na koji je, unutar organizacije, upravljala pandemijom i doprinijela sprečavanju njenog širenja, obezbijedivši tako redovno pružanje usluga za sve svoje klijente tokom trajanja pandemije.

Projekat „Okvir pomoći“ i Program za žene u biznisu – podrška malim i srednjim preduzećima

Putem projekta **„Okvir pomoći“** i u 2021. godini je, na inicijativu NLB Banke, a u saradnji sa kompanijom Visa i medijskim partnerima „Vijesti“ i Metropolis Media, raspisan konkurs za besplatnu reklamnu podršku mikro i malim preduzećima, kako bi dobili potrebnu pomoć za lakše prevazilaženje posljedica Covid – 19 krize. Od prijavljenih 85, 20 mikro i malih preduzeća dobilo je priliku da se oglašava na Televiziji Vijesti, Portalu Vijesti i u Dnevnoj novini Vijesti, a zatim i na spoljnim reklamnim površinama firme Metropolis Media, te na zvaničnim društvenim mrežama i web portalu Banke.

Pored podrške mikro i malim preduzećima, budžet za oglašavanje koji je opredijeljen za medijske partnere u ovom programu, svojevrsna je podrška i medijima koji su zbog Covid krize pretrpjeli značajno umanjenje prihoda po osnovu oglašavanja, a čiji je doprinos u promovisanju odgovornog ponašanja građana s ciljem usvajanja propisanih mjera za zaštitu javnog zdravlja u uslovima pandemije, nemjerljiv.

Stoga se projekat „Okvir pomoći“ može smatrati programom koji ima višestruke koristi za društvo u uslovima krize izazvane koronavirusom.

NLB Banka je prva komercijalna banka u Crnoj Gori koja se pridružila **Programu podrške Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) „Žene u biznisu“**, sa ciljem da podrži potencijal preduzetnica, omogućavajući pristup finansiranju, ali i znanju potrebnim za rast poslovanja.

Kao Banka primarnog izbora za više od 32% registrovanih biznisa kojima upravljaju žene u Crnoj Gori, NLB je na ukazano povjerenje klijentkinja uzvratila je programom koji nudi bolje bankarsko iskustvo, uz posebno olakšan pristup izvorima finansiranja, koji je i dalje je glavna prepreka široj inkluziji preduzetnica, i to kroz značajne pogodnosti kreirane na osnovu temeljne analize tržišta, a koje su u potpunosti prilagođene njihovim potrebama i koje uklanjaju barijere za rast i razvoj i prepreke na putu ka realizaciji finansiranja.

S ciljem predstavljanja programa Banka je organizovala online konferenciju na kojoj je učestvovalo više od 100 žena preduzetnica, koje su dobile uputstva na koji način mogu koristiti benefite iz ovog programa.

Tokom godine organizovano je više online edukacije na različite teme, a koje su visoko praktično primjenljive za žene u biznisu.

U okviru ovog Programa, u organizaciji NLB Banke, privrednice su do sada imale priliku da besplatno pohađaju seriju vebinara pod nazivom **„COVID Krizni menadžment“**.

Koncept **„COVID Krizni menadžment“**, na strukturiran način, kroz tri faze i specijalne alate, omogućava privrednicama da odbrane i zaštite resurse kompanije, unaprijede profitabilnost poslovanja i prilagode poslovni model izmijenjenoj realnosti.

Nagrada Privredne komore i nagrada „Iskra” za društvenu odgovornost

Za sprovedene aktivnosti i projekte na polju društvene odgovornosti banka je u 2021. godini dobitnica više priznanja. Odbor za dodjelu nagrada Privredne komore Crne Gore, izabrao je upravo NLB Banku kao laureata na polju društvene odgovornosti, a Fond za aktivno građanstvo NLB Banci uručio je nagradu „Iskra” za doprinos lokalnoj zajednici.

Izjava Upravnog odbora
Ključni događaji
Makoeкономski indikatori
Regulatorno okruženje
Upravljanje rizicima
Aktivnosti razvoja
Organi upravljanja

Sprečavanje mita i korupcije

NLB d.d. djeluje u finansijskom sektoru, za koji je karakteristična visoka i obimna regulisanost, jer je izložen visokim rizicima, što uključuje i sistemske rizike. NLB d.d. je takođe svrstana među sistemski značajne banke u Evropskoj Uniji (EU) i kao takva podvrgnuta nadzoru Banke Slovenije i Evropske centralne banke.

NLB d.d. mora obezbjeđivati usklađenost sa važećim pravnim aktima EU i propisima Republike Slovenije i drugim aktima, smjernicama, preporukama i međunarodnim standardima, koje usvajaju EU institucije i drugi organi EU i organi Republike Slovenije.

Sve članice NLB Grupe dužne su da uspostave trajnu i efikasnu funkciju usklađenosti poslovanja.

U okviru funkcije usklađenosti poslovanja, članice NLB Grupe uzimaju u obzir specifične rizike usklađenosti, kojima je konkretno društvo izloženo i uključuju, između ostalog, sprečavanje i istrage prevara, zloupotreba i drugih štetnih radnji i sprečavanje korupcije i sukoba interesa.

U tom smislu, Banka je donijela novu Politiku sprečavanja korupcije i podmićivanja i upravljanja sukobom interesa, kojom se, uz već uspostavljena osnovna pravila i postupke upravljanja

rizicima sukoba interesa na nivou cjelokupne NLB Grupe, uvode i dodatne kontrole transparentnosti u odnosima sa dobavljačima.

Uz već uspostavljena pravila u dijelu primanja i davanja poklona i sprečavanja korupcije, uvedena su dodatna pravila i obaveze organizacionih jedinica u cilju smanjena rizika od korupcije, pravila za lobiranje, saradnju sa javnim sektorom kao i niz praktičnih primjera. Politika je usklađena sa relevantnim dokumentima NLB d.d. i novim regulatornim okvirom u Crnoj Gori i usvojena od strane Odbora direktora u septembru 2021. godine. Banka je tokom 2021. godine sprovela elektronsku edukaciju na teme *Sprječavanje sukoba interesa*, *Sprječavanje korupcije*, *Etika*, *integritet i Kodeks ponašanja* i *Sprečavanje prevare, zloupotrebe i drugih štetnih ponašanja*, kao i radionice na temu *Sukob interesa i povezana lica*.

Osim toga, Banka primjenjuje i Uputstvo o postupku ispitivanja sumnji o štetnom ponašanju, preduzimanju mjera i zaštita zviždača, koje uspostavlja standarde Banke u postupku ispitivanja štetnih ponašanja, koje izvrše zaposleni u Banci ili spoljni učinioci, pri čemu u oba slučaja u Banci nastane ili bi mogla da nastane materijalna ili nematerijalna šteta.

Ovim Uputstvom definisane su i mjere za podsticanje prijava i mehanizmi zaštite internih zviždača.

Banka nije imala poznatih odstupanja od Politike sprečavanja korupcije i podmićivanja i upravljanja sukobom interesa tokom 2021. godine, niti prijavljenih ili otkrivenih slučajeva sukoba interesa i korupcije.

Izjava Upravnog odbora
Ključni događaji
Makoeekonomski indikatori
Regulatorno okruženje
Upravljanje rizicima
Aktivnosti razvoja
Organi upravljanja

A man with a beard and a woman with curly hair are in an office, looking at a tablet together. They are both smiling. In the background, other office workers are visible, slightly out of focus. A purple curved line is on the right side of the image.

Vjerujemo da zaslužuješ svaku priliku.

Prvo nam se svidio tvoj rezime.
Onda si nas fascinirao svojim entuzijazmom.
Zatim smo vidjeli veliki potencijal u tebi.
A, sada ćemo se pobrinuti da ga u potpunosti iskoristiš.

Vjerujemo da je zadovoljan i efikasan radnik onaj koji uspješno usklađuje svoj privatni i profesionalni život, dok istovremeno ima osjećaj da je njegov potencijal prepoznat i poštovan. Intenzivnim ulaganjima u podizanje potencijala naših zaposlenih, stvorili smo kompaniju stručnih entuzijasta koji čvrsto vjeruju u svoj rad i našu misiju. Takvi su Nino, Ljubica i Matej iz IT tima.